

BITSK MEN KÄRLEKSFULL

Sidan 20

Hon blev kär och flyttade
från Mexiko till Borgå Sidan 10

Kyrkoherdarna kämpar
med vigselfrågan Sidan 4

Cancern fick henne att göra
upp med sitt förflutna Sidan 24

Nytt format — igen

»Vårt mål är att också erbjuda fler korta artiklar och mer lättsmält material.«

NÄR DU TOG detta nummer av Kyrkpressen i din hand kanske du märkte att något var annorlunda. Någon stor förändring handlar det inte om i grunden, men tidningen har blivit fyra centimeter lägre på höjden jämfört med tidigare. Varför denna förändring?

Den korta och enkla förklaringen är inbesparingar – eller snarare undvikande av höjningar – i distributionspriset. Posten, som delar ut Kyrkpressen, har införskaffat ett antal maskiner som ska sköta om grovsorteringen av tidningar i sina stora sorteringscentraler.

De tidningar som inte är i ett sådant format att de kan köras i dessa sorteringsmaskiner kommer att åläggas en kännbar straffavgift, och för att Kyrkpressen ska passa in i postens sorteringsmaskiner är vi helt enkelt tvungna att göra tidningen fyra centimeter lägre på höjden.

DET HAR JU INTE gått mer än 1,5 år sedan Kyrkpressen bytte kostym senast, och responsen vi fick på den omgörningen var överväldigande positiv. Därför kände vi inför denna påtvingade omgörning

att vi inte ville göra några stora, grundläggande förändringar. Rubriker och typsnitt är i stort sett oförändrade. Ett par mindre ingrepp har vi ändå valt att göra. Någon kanske noterade att logon på första sidan är ny. Den är resultatet av ett samarbete med John Bark, som också hjälpte oss med den senaste omgörningen, och med grafiska formgivaren Anders Eklund. Också det här första uppslaget har fått en ny och lite lättare inramning som ska göra det lättare att komma in i tidningen.

Det som vi märkte inför den här omgörningen var att vi på senare tid haft ganska många långa två- eller till och med tresidiga intervjuer och artiklar.

Våra djupa, långa personintervjuer har under många år varit något av ett varumärke för Kyrkpressen och de kommer också att finnas kvar framöver. Men vårt mål efter den här förnyelsen är att också erbjuda fler korta artiklar och lite mer lättsmält material. Ett typexempel på det är artikeln här på sidan intill.

AVSLUTNINGSVIS KANSKE någon undrar om man på grund av det nya formatet får mindre Kyrkpress för pengarna än förr. Så blir det inte. I stället räknar vi med att vi kommer att göra i snitt fyra sidor mer per nummer, vilket gör att vårt nya format ska matcha det gamla i materialmängd. Trevlig läsning!

Nicklas Storbjörk är ansvarig redaktör på Kyrkpressen.

REDAKTIONEN

Ansvarig redaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Christa Mickelsson
040 831 6545

Redaktör
Erika Rönngård
tfn 040 831 6322

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Emelie Wikblad
tfn 040 831 6836

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Tölötorrgatan 2 B vän. 8
00260 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600 Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Sofia Torvalds
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi • tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

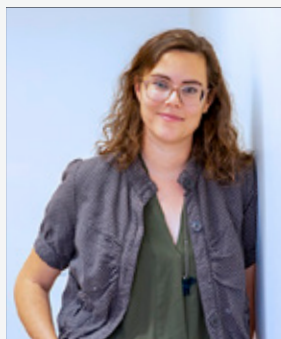
Finland & Norden 60 € Utlandet 84 €

I DETTA NUMMER

Varthän, kyrkan?

Vi frågade fyra kyrkoherdar hur deras församling i praktiken tacklar frågan med vigsel av samkönade par. **Sid 4**

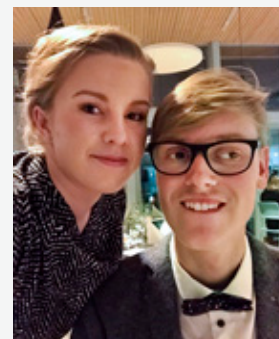
Minnen av munskydd

Munskydd får en att rygga tillbaka, men folk i "scrubs" betyder att man är trygg, skriver Nina Österholm. **Sid 13**

Rötterna och tron

Emil Anton upptäckte sina egna och kristendomens rötter i Irak. På köpet hamnade hans tro i gungning. **Sid 22**

Uppdrag: kompis

En frivilligvän kan vara den som säger: Hej, ska vi hitta på något? **Sid 8**

Avdelningar: Nyheter **Sid 4** / Feature **Sid 8** / Inkast **Sid 13** / Den här söndagen **Sid 14** / På gång i din församling **Sid 15** / På gång i stiftet **Sid 19** / Kultur **Sid 20** / Feature **Sid 22** / Opinion **Sid 31**

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

”Det finns inga lätta svar”

Vem är du? Ekumeniska rådets nya generalsekreterare är pastor i Metodistkyrkan och vill hjälpa andra att hitta lösningar.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Mayvor Wärn-Rancken växte upp i Karleby, men gick i finsk skola.

– Min mamma talade finska och min pappa dålig finska, för han var svenskspråkig. Föräldrarnas hemliga språk var Essedialekt – de insåg inte att vi barn förstod allt de sa!

Var du ett barn som var intresserad av andliga ting?

– Mina föräldrar lärde mig läsa aftonbön och skickade mig till söndagsskolan. När jag var tolv och fick frågan vad jag skulle bli som stor, svarade jag: Präst! Jag har ingen aning om var jag fick det ifrån.

– Mitt intresse för tro väcktes i skriftskolan. Där fanns ledare som talade om Jesus som om de skulle känna honom jättebra. Jag kan säga att jag fann Jesus på det lägret.

När blev du metodist?

– Jag var aktiv i det lutherska ungdomsarbetet i Karleby. På den tiden samlades ungdomarna speciellt i Metodistkyrkan, där Kaikka Växby var pastor. När jag landade där kändes det som om jag kommit hem. Jag frågade mina föräldrar om jag fick bli metodist. Mina föräldrar bjöd Kaikka på kaffe och mamma var jättenervös: Tänk om Metodistkyrkan var någon sorts sekt? Men Kaikka förklarade att Metodistkyrkan var en frikyrka med band till den lutherska, och så fick jag bli metodist.

Du sa att du fann Jesus på ditt konfirmandläger. Har du någonsin tappat bort honom?

– Jag har nog tappat bort Jesus, men Jesus har inte tappat bort mig. När jag var ung var min tro ganska svartvit, men olika livskriser gjorde att den utvecklades till en vuxen människas tro. Under ett år vid Fria kristliga folkhögskolans bibellinje kände jag kallelsen att bli präst.

Har det varit rätt väg för dig?

– Jo, men jag har med jämna mellanrum – ungefär vart sjunde år – tagit paus och gjort något annat. Jag har studerat, och jobbat som lärare. År 2018 blev jag lösningsfokuserad korttidsterapeut. Tillsammans med Anna-Maija Perki-

GÖR:

Ny generalsekreterare för Ekumeniska rådet från den 1 december.

FAMILJ:

Gift och har vuxna barn.

INTRESSEN:

Stickar, men enbart sockor. Älskar musik. Lyssnar till Taizé-musik när hon är stressad.

ömäki har jag skrivit en bok om lösningsbaserad korttidsterapi på kristen värdegrund. Den utkommer på finska år 2021.

Vad har det gett dig att ha jobbat med terapi?

– Jättemånga insikter om mig själv och människan! Jag har märkt att Gud har gett oss människor otroliga resurser att hitta lösningar.

– Vissa saker går ju inte att lösa: sjukdomar och kronisk värk till exempel. Men om en människa hittar ett sätt att leva med sin smärta är det också en lösning. Livet är jättesvårt, tycker jag. Jag har lärt mig att det inte finns några lätta svar och att det gäller att ta vara på dagen, för morgondagen vet du inget om.

Du är ny generalsekretare för Ekumeniska rådet. Har du drömmar och mål för det jobbet?

– Jag blev överrumplad av valet, för jag har brukat vara en god tvåa. Att jag blivit vald gick upp för mig först när Kotimaas redaktör ringde upp mig och påstod att det stod på Ekumeniska rådets hemsida! Jag är lagspelar och vill gärna fortsätta det fina jobb som Ekumeniska rådet och dess anställda gjort. Vilken min insats blir klarnar så småningom.

HUR TACKLAR ER FÖRS

Kyrkan tillåter inte vigsel av samkönade par. Samtidigt är det många präster som vill viga. Församlingarna måste tackla de praktiska frågorna. Upplåter de sina lokaler för detta? Har de präster som viger? Hur ser vägen vidare ut?

TEXT: **ERIKA RÖNNGÅRD, ULRIKA HANSSON OCH EMELIE WIKBLAD**

FOTO: ARKIV/SOFIA TORVALDS

Mia Bäck säger att det är viktigt att alla församlingsbor känner sig välkomna.

MIA BÄCK, kyrkoherde i Åbo svenska församling

– Kyrkan måste lösa den här frågan snabbt, annars förlorar vi många medlemmar. Det är många som gärna skulle dela församlingsgemenskap men som inte känner sig välkomna, säger Mia Bäck.

Hon tror att det här är en fråga som upplevs mycket viktig idag, inte bara för samkönade par utan för många finländare överlag.

Åbo svenska församling har ingen egen kyrka som församlingen självständigt kan fatta beslut om, men i deras församlingshem Aurelia får samkönade par gifta sig – det har församlingensrådets beslutat redan år 2017, i samband med att den jämlika äktenskapslagen trädde i kraft.

Finns det präster i församlingen som viger?

– Ja. Läget är det att alla vill viga och en del är beredda att göra det redan nu.

Frågan har varit uppe bland församlingens präster redan tidigare. Nyligen diskuterade de den igen. För dem är det viktigt att alla församlingbor ska känna sig välkomna.

Hur ser ni i församlingen på det läge som råder nu?

– Jag tror att de flesta upplever en frustration över att det ännu inte är möjligt att viga. Man är ledsna över att det är så många som känner sig sårade av kyrkans agerande i den här frågan.

Mia Bäck konstaterar också att det vi ser nu – att listan på präster som meddelar att de är beredda att viga samkönade växer – inte är så ovanligt i kyrkans historia. Tidigare har förändring börjat från enskilda präster redan innan kyrkan som helhet fattat beslut om att ändra en praxis.

»Läget är det att alla vill viga och en del är beredda att göra det redan nu.«

FOTO: ARKIVBILD

Ulrik Sandell vill ha gemensamma riktlinjer.

ULRIK SANDELL kyrkoherde i Grankulla svenska församling

– Jag tycker att det är en av lutherska kyrkans styrkor att man följer gemensamma linjedragningar. Men jag kan förstå att det finns de som är trötta på att frågan tar så länge, säger Ulrik Sandell.

Han säger att vigsel av samkönade par inte har tagits upp till diskussion i Grankulla svenska församling nu, utan man följer samma linje som församlingensrådets tidigare beslutat om.

– Linjen som då drogs var att vi väntar på de lagliga besluten. Vi vill inte ta rätten i egna händer.

Det innebär att det idag inte finns möjlighet för samkönade par att gifta sig i församlingens lokaler. Ingen präst är heller beredd att viga i det här läget.

– Vi väntar på ett direktiv från biskop eller domkapitel. Det känns konstigt om en sådan här fråga skulle avgöras på lokal nivå, nog tycker jag att den måste avgöras på stiftsnivå eller på rikskyrkans nivå.

Attendel församlingar nu gått ut med att de har präst och lokal till förfogande för samkönade par som vill gifta sig i kyrkan ser Ulrik Sandell som ett undantag från den finländska kyrkliga kulturen. Han tycker att olika lokala beslut i församlingarna om vigsel av samkönade par öppnar dörren till olika lokala beslut också i andra frågor där en förändring upplevs långsam.

– Om man inte följer de gemensamma riktlinjerna i den här frågan, i vilka andra frågor behöver man då inte heller följa dem?

»Det känns konstigt om en sådan här fråga skulle avgöras på lokal nivå.«

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost:
redaktionen@kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

AMLING VIGSELFRÅGAN?

FOTO: ARKIV/NICKLAS STORBJÖRK

Mats Lindgård hoppas på ett beslut som möjliggör vigsel av samkönade par.

MATS LINDGÅRD, domprost och kyrkoherde i Borgå svenska domkyrkoförsamling

– Det här läget gynnar inte kyrkan överhuvudtaget. Verkligheten har sprungit förbi den kyrkliga lagstiftningen, säger Mats Lindgård.

– Jag hoppas att det blir lagenligt att viga samkönade, men att de som inte vill viga inte heller tvingas till det.

Han har ansett det viktigt att skilja mellan egna åsikter och kyrkans lagstiftning.

– Men eftersom det dröjer och dröjer med lagstiftningen blir det svårare att motivera att hålla sig till den.

Efter beslutet från Högsta förvaltningsdomstolen tycker han att anvisningar är viktiga.

– Biskopen i Helsingfors har gått ut tydligt i den här frågan. För oss präster i Borgå stift kunde det vara till nytta om biskop Bo-Göran kom med riktgivande anvisningar.

Får samkönade par viga sig i era lokaler?

– Vi pratade om det för något år sedan när det var ännu mer känsloladdat. Då var många positivt inställda till att betjäna också samkönade par. Nu har vi inte diskuterat det bland präster eller i församlingsrådet. Det har helt enkelt inte blivit aktuellt, annars skulle vi säkert ha tagit upp det.

– Formellt är det kyrkoherden som tillsammans med församlingsrådet bestämmer om hur de kyrkliga lokalerna används. Om församlingsrådet och kyrkoherden är av olika åsikt går det till domkapitlet för avgörande. Men jag föreställer mig att det inte uppstår en sådan situation i Borgå, utan jag tror att vi skulle vara överens.

Finns det präster i er församling som viger samkönade par?

– På basis av tidigare diskussioner, men utan att ha koll på vad varje präst har för åsikt, så föreställer jag mig att flera ställer sig positiva till att viga eller välsigna samkönade par.

»Eftersom lagstiftningen dröjer blir det svårare att motivera att hålla sig till den.«

FOTO: PRIVAT

Mia Andersén-Löf upplever att tåget för den teologiska diskussionen delvis redan har gått.

MIA ANDERSSÉN LÖF, kyrkoherde i Nykarleby församling

I Nykarleby församling har frågan om vigsel av samkönade par i församlingens lokaler än så länge inte diskuterats i kyrkorådet, och kyrkoherden säger att hon har fler frågor än svar.

– Jag skulle själv se det som en rikedom att få viga ett samkönat par, och se det som ett förverkligande av Guds vilja i vår tid. Men det är ännu oklart vem som ska besluta om praxis: domkapitlet, biskoparna, kyrkoherdarna som med sina kyrko- och församlingsråd beslutar om lokalernas användning, eller en enskild präst med sin vigselrätt?

Hon ser det som viktigt att beslutsgången är tydlig, att man enas kring en gemensam praxis. Hon jämför nuläget med vigsel av fränskilda: med tiden har kyrkan börjat viga dem till äktenskap även om inget formellt beslut fattats i frågan. Så kanske det kan gå även den här gången.

– Äktenskapslagen i samhället är könsneutral, och vigselrätten har ju givits till kyrkan. Jag tror det kommer att gå så att stiften och domkapitlet tar ställning till hur frågan ska lösas i praktiken. Det försätter både församlingsbor och präster i en ojämlik situation.

»Att låta bli att viga är inte ett neutralt beslut.«

Hon upplever att tåget för den teologiska diskussionen delvis har gått, och det gör henne besviken.

– Så fort praxis börjar dominera diskussionen blir frågan om vi för den teologiska diskussionen för dess egen skull eller för att motivera praxis?

För henne är det här inte en fråga om en minoritet utan en fråga som går till grunden av kyrkans väsen.

– Det här handlar inte primärt om hur kyrkan ska klara sig utan om människorna som lever sina liv i kyrkans gemenskap. Ska inte alla församlingsmedlemmar ha rätt till samma förrättningar och till samma gemenskap i känslan av stadfästelse och välsignelse? Att låta bli att viga är inte ett neutralt beslut, det är att neka somliga församlingsbor de rättigheter som andra har. Det blir en ojämlik behandling.

FOTO: ARKIIVBILD OCH MATILDA SJÖBLOM

De senaste veckorna har Kyrkpressen gjort en lätt layoutförnyelse med hjälp av svenska John Bark, som jobbar med tidningsdesign. Läs mer om det i ledaren på sidan 2! Här arbetar John Bark tillsammans med Malin Aho med de nya tidningssidorna.

FOTO: NICKLAS STORBJÖRK

»I kyrkan talar man i en egen värld, med ett eget språk, om egna saker.«

Ärkebiskop emeritus Kari Mäkinen i tidningen Kotimaa.

SERIE: KLIPP UR ARKIVET

I varje nummer under år 2020 kommer vi att ha med ett klipp ur det nummer av Kyrkpressen som utkom samma vecka för femtio år sedan.

Lennart Segerstråle överlämnade verket ”Livets källa” till Lärkkulla

År 1970 avtäcktes viden högtidlighet på Lärkkulla konstverket ”Livets källa” som konstnären Lennart Segerstråle överlämnade som gåva till stiftgården.

Konstnären och hans fru var närvarande och på stiftelsens vägnar mottogs gåvan av styrelsens ordförande biskop Karl-Erik Forssell. Oljemålningen mäter 150 cm × 210 cm.

Före avteckningen berättade Segerstråle om konstverkets förhistoria. Efter vårt senaste krig blev han 1946 inbjuden att besöka det krigshärjade Lappland. Ett återbyggnadsarbete hade då redan inletts och han upplevde livligt motsättningen mellan tillvarons nedbrytande och positiva krafter.

Domkapitletshuset i Borgå har ett viktigt symbolvärde i ett geografiskt spritt stift, säger biskopen.

Måste domkapitlet lämna sitt hus?

Om Kyrkostyrelsens fastighetsplaner förverkligas måste Borgå stift ge upp sitt anrika domkapitelshus. Men domkapitlet i Borgå, med biskopen i spetsen, vill stanna kvar i den 250-åriga byggnaden.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Kyrkostyrelsens fastighetsstrategi går kort sammanfattat ut på att domkapitlen i de olika stiften i framtiden ska arbeta i aktivitetsbaserade kontor – helst i hyrda utrymmen.

Det här skulle innebära att domkapitlet i Borgå stift skulle flytta ut från det anrika, 250 år gamla, domkapitelshuset. Enligt Kyrkostyrelsens plan skulle Borgå domkapitel senast år 2027 ge upp byggnaden och i stället hyra utrymmen annanstans.

Biskop Bo-Göran Åstrand är tveksam till planerna.

– År 2023 fyller vårt stift hundra år. Sedan början av stiftets historia har tre byggnader runt torget bildat en helhet: domkyrkan, domkapitlet och biskopsgården, säger han.

Domkapitelshuset

Domkapitels- och gymnasiehuset i Borgå uppfördes år 1758–59 som det första stenhuset i Borgå, efter domkyrkan.

Borgå lantlag ordnades i huset år 1809.

Huset har genomgått flera omfattande renoveringar men har bevarats i så gott som ursprungligt skick.

Biskop Bo-Göran Åstrand tycker att det är märkligt att den som äger fastigheten bestämmer hur användaren ska jobba inne i den.

– Jag ser ett tydligt symbolvärde i byggnaderna. Det är speciellt viktigt med sådana symbolvärden när man har ett geografiskt väldigt spritt stift.

Han påpekar också att domkapitelshuset är den enda av dessa byggnader som ägs av Kyrkostyrelsen. Biskopsgården hyr man av Borgå stad, och domkyrkan lyder egentligen under Helsingfors stift, och Borgå stift "lånar" den vid behov.

Han frågar sig också om det faktiskt skulle bli billigare att hyra än att äga.

– Vi har trovärdiga beräkningar som visar att det här huset i grunden är i gott skick, och driftskostnaderna är inte heller sådana att vi för det priset kunde hyra något motsvarande på stan.

»Jag ser ett tydligt symbolvärde i byggnaderna.«

Personalen vill bromsa

Kyrkostyrelsen vill gärna att stiften – liksom kyrkans centralförvaltning – övergår till att jobba i aktivitetsbaserade kontor. Men också det är biskopen tveksam till.

– Problemet är att vårt arbete ser ut så att vi inte har behov av ett aktivitetsbaserat kontor.

Vår personal har samfällt ställt sig på bromsen och sagt att det här är inget vi vill.

Också domkapitlets lagfarne assessor Lars-Eric Henricson är starkt kritisk till planerna. Han menar dessutom att det är oklart vilken möjlighet Kyrkostyrelsen egentligen har att dra upp en fastighetsstrategi för stiftet, som är egna ämbetsverk.

– Vi förstår inte att de går in för att stövla in på ett annat ämbetsverks område och berätta hur man ska driva det ämbetsverket.

Han poängterar också att hans eget arbete är sådant att han behöver ha möjlighet att prata fritt och ostört – och ha tillgång till sina lagböcker och annat material. Det är inte sådant han kan packa upp varje dag för att rida upp vid den arbetspunkt som just den dagen råkar vara ledig.

– Här i domkapitelshuset har vi egna rum och bra inomhusluft. Byggnaden är dessutom välskött, säger han.

Borde stiftet bli självständiga?

Också biskop Bo-Göran Åstrand undrar över hur stor självbestämmanderätt domkapitlet har i den här frågan. Han vet att tveksamheten mot Kyrkostyrelsens planer är stor också i andra stift.

– Det är märkligt att den som äger fastigheten får bestämma hur man ska jobba inne i en fastighet, säger han.

»Skulle det nu finnas skäl att inleda en diskussion om domkapitlens självständighet?«

Enligt ecklesiastikrådet **Leena Rantanen**, som leder Kyrkostyrelsens ekonomiavdelning, vägs också stiftens åsikter in när besluten om utrymmena fattas av Kyrkostyrelsens plenum.

– Men i sista hand är det Kyrkostyrelsen, som äger fastigheten, som bestämmer om dess användning. Vi eftersträvar lösningar som är ekonomiskt hållbara på sikt och dessutom hälsosamma och trygga för arbetstagarna, säger hon.

Men hon menar också att frågan om domkapitlens självständighet är något man borde fundera närmare på.

– Skulle det nu finnas skäl att inleda en diskussion om domkapitlens självständighet? Ska domkapitlet också i framtiden vara en del av kyrkans centralfond? Eller ska domkapitlet och stiftet vara självständiga juridiska aktörer, vars verksamhet och utrymmen finansieras av de egna församlingarna? De här frågorna borde vi gå till grunden med.

Domkapitlet i Borgå verkar i ett hus som varit domkapitel i 250 år. Väger kulturhistorien in när dessa beslut fattas?

– Just på grund av husets historia kunde det i framtiden fungera som ett museum och på det sättet bli tillgängligt för fler. Museet kunde upprätthållas till exempel av staten, Borgå stad och Borgå domkapitel. Domkapitlet i Borgå skulle i stället få verka i moderna lokaler, säger Rantanen.

ALLA FÖRTJÄNAR

Alla förtjänar en kompis som ringer och frågar: Ska vi gå på kaffe? eller Kommer du med till gymmet? Vänverksamhet hjälper personer med funktionsnedsättning att hitta den kompisen.

TEXT: EMELIE WIKBLAD

Bio, kafé, picknick, bowling, bibban, loppisshopping, vandring och filmkväll, läser **Oliver Asplund** från listan han skrivit ner. Oliver Asplund och **Patricia Donner** har träffats regelbundet i snart tre år. Oftast ses de ungefär varannan vecka och de aktiviteter Oliver räknar upp hör till deras typiska sysselsättningar.

Oliver fyller snart 20, bor med sina föräldrar och syster – hemma finns också två ökenråttor.

– Jag går sista året i Optima, berättar han.

Patricia är 25 och jobbar vid Åbo Akademi som projektassistent inom småbarnspedagogiken.

– Oliver hade sökt en kompis och jag hade i ungefär samma veva ansökt om att få bli stödperson.

Hon ville hjälpa någon annan att hitta en meningsfull fritid, och träffa en ny vän.

– Vi hittar på roliga saker, säger Oliver.

– För mig har det betytt att jag faktiskt tagit tag i att göra saker. Jag hittar på saker som jag annars inte skulle göra, säger Patricia.

– Vi har ganska mycket gemensamt. Vi tycker båda om att gå på kafé – äta gott tror jag vi båda tycker om, skrattar hon.

– Jo, håller Oliver glatt med.

Loppis är en annan favorit.

– Vi ser kanske på lite olika saker. Du ser mer på böcker och spel – Oliver instämmer – och jag ser mer på inredning och kläder.

Vad har de lärt sig om och av varandra under de här tre åren?

– Oliver är så nöjd med livet på något sätt, säger Patricia.

När de träffades första gången berättade Oliver och hans familj att han kunde behöva någon som tar initiativ och hittar på saker.

– Men sen när vi lärde känna varandra var det nästan du som kommer på det mesta. Men du skulle inte säga nej till något jag föreslår heller, utan du är med och vågar testa på saker du inte har testat förut.

Hon tänker att det kan vara en lärdom: du kan inte veta vad den andra tycker om en idé om du inte vågar fråga.

Har ni tips till andra som är intresserade av vänverksamheten – vad är bra att tänka på?

– Man ska vara snälla med varandra och hitta på saker som båda vill göra, säger Oliver.

– Man ska tänka att det är en ömsesidig sak som man gör. Det handlar om din fritid, båda ska njuta av det och tycka det är roligt, säger Patricia.

Hon berättar att matchningen som görs för att para ihop nya vänner är omsorgsfull.

– Där måste man ju vara ärlig mot sig själv.

»Det handlar om din fritid, båda ska njuta av det och tycka det är roligt.«

Är jag beredd att göra det här för en tid framåt?

Det hon tror har hjälpt deras vänskapsrelation att fungera är att båda bidrar med idéer och att de inte bara gör samma saker.

"Vi gör bara roliga saker"

– Vi har hängt tillsammans snart fyra år, berättar Rex Hartman.

– Över fyra år blir det väl, funderar Jonas Nygård. Vi har gemensamma intressen, så det funkar bra.

Jonas och Rex är båda i trettioårsåldern och gillar att vara aktiva och röra på sig. De har till exempel vinterbadat och brukar ofta gå på gym tillsammans.

– Knäböj, bänkpress och hantlar tycker jag om, berättar Rex.

Han satsar på att bygga muskler och sticker in en skämtsam kommentar om Jonas vege-

Rex Hartman och Jonas Nygård tycker om att röra på sig tillsammans.
FOTO: SAMS

EN KOMPIS

tariska matval. Kan han nu få tillräckligt med protein av det?

Det var på gymmet de träffades första gången.

– Jag kände en som jobbade på Rex boende. Jag såg när de två var på gymmet och han frågade om jag ville bli stödperson, berättar Jonas.

Han berättar att han föreställt sig att stödpersonen var ungefär som en personlig assistent, men fick lära sig att det inte handlade om praktiskt hjälp i vardagen, utan om att hitta på saker tillsammans för en mer aktiv fritid. Den som är stödperson får också vissa förmåner, till exempel betalar han inget när de går på gym tillsammans.

På vardagarna jobbar Jonas som hälsovårdare och Rex jobbar på restaurang.

– Jag sköter om allting jag: torkar av borden, sköter disken, pafflådor, skräp, berättar Rex.

Sedan våren har Rex och Jonas tagit paus från

Patricia Donner och Oliver Asplund har känt varandra i tre år. FOTO: PRIVAT

gymmet. Istället blir det mycket cykelturer.

– När jag cyklar ensam har jag koll i trafiken. Man ska inte cykla över mot rött, påpekar Rex. Det gör du Jonas, jag har sett det.

Coronapandemin har begränsat Rex vardag också eftersom lägenhetsboendet där han bor delar hus med ett gruppboende och under pandemin gäller besöksförbud.

– Jag har haft så lite saker för mig, säger Rex. Jag vill gärna göra mera med min stödperson.

Han tycker att Jonas har lärt honom mycket.

– Det är kul när Rex är med, han brukar hälsa på alla oavsett om han känner dem eller inte.

Det brukar leda till trevliga interaktioner med människor de möter. Negativt bemötande eller fördomar har de inte stött på.

– Tvärtom, folk tycker det är kul.

Jonas rekommenderar gärna vänverksamheten för andra, eftersom han vet att det finns ett stort behov, och har själv rekryterat två kompisar som stödpersoner.

– Som jag brukarsäga: vi gör bara roliga saker.

Frivilligvänner

SAMS (Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf) är en intresseorganisation som arbetar för att främja och förverkliga jämlikhet och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning och deras närstående. www.samsnet.fi/fritid

En del i det här är att förmedla frivilligvänner till personer med funktionsnedsättning. Ett vänpar träffas 4–10 timmar i månaden och uppmuntrar varandra till en mer aktiv fritid.

I höst ordnas även ett specialprojekt för digital vänverksamhet.

Det finns mycket att hitta på tillsammans även om man inte umgås på samma plats. FOTO: MATILDA SJÖBLOM

Vänskap också via skärmen

GRUNDKONCEPTET ÄR enkelt. Två personer träffas och gör något tillsammans – går på bio, promenad, konsert.

– Vanliga fritidsgrejer som man gör med en vän, säger **Irene Bäckman**.

Hon är koordinator för SAMS vänverksamhet i Österbotten och berättar att de nu i tio år har jobbat med att förmedla fritidsvänner till personer med funktionsnedsättning.

Ålder och intressen är huvudfaktorer de beaktar när de parar ihop vänner.

– Sist och slutligen är det också personlighet som spelar in. Hur klickar man med varandra när man möts? Det är alltid spännande när vi matchar nya människor.

»Det är alltid spännande när vi matchar nya människor.«

Men som med så mycket annat satte coronaviruset käppar i hjulen för vänverksamheten.

– Våra vänsökande bor ofta på serviceboenden eller hör kanske till riskgruppen, så coronan gjorde att det blev mycket svårare att förmedla frivilliga.

Därför startade SAMS det nya distansvänprojektet. Till distansvänner värvar de både frivilliga som tidigare varit involverade i verksamheten och nya.

– Man behöver vara intresserad av att träffa en ny människa och öppen för att finnas till för någon annan. Det här är ett helt nytt försök, men vi hoppas att det ändå ska kunna bli en meningsfull tid tillsammans.

Som stöd har de samlat ihop tips på aktiviteter man kan göra när man umgås via skärmen: se samma film eller ta del av annan kultur digitalt, spela ett spel, eller träna tillsammans.

– Det kan vara så att man inte pratar, utan behöver andra sätt att umgås. Man kanske är ute och går på varsitt håller eller bakar på varsitt håll efter gemensamt recept. Det finns möjligheter när man börjar tänka efter.

Brenda Serralde Luna föddes i Mexico City men bor i Borgå. Hon har upplevt en jordbävning, plötslig fattigdom och stor kärlek. Det svåraste var när hon förlorade sin mamma.

TEXT OCH FOTO: **ULRIKA HANSSON**

Hon har fått sitt mod av sin mamma

Brenda Serralde Luna jobbar som barnledare i Borgå svenska församling. När vi träffas i Domprostgården berättar hon med ivriga gester om sin uppväxt i Mexico City.

– Jag är född i en liten by i Mexico City. Staden är indelad i många "delegationes", byar med egna centrum. Jag är född i Xochimilco, som betyder ungefär platsen där det blommar. Det är blommor överallt! Där finns den största blommodlingen i Mexico City. Namnet kommer från aztekernas språk nahuatl.

Hennes släkt bodde längs samma lilla och trygga gata, och kusinerna sprang in och ut hos varandra.

– Det var som att bo på landet, mer åsnor än bilar.

Att ta sig in till centrala Mexico City var i det närmsta som att göra en lång resa.

– I den staden finns allt, precis allt du kan

behöva! Jag kommer ihåg att vi brukade åka in ibland och köpa barbiekläder. Sedan sålde jag och mina systrar kläderna på torget i vår by. Det var vår business, säger hon och skrattar.

»Himlen förändrades, det såg ut som om den var på väg att ramla ner, så mörk var den.«

Hennes mamma jobbade som daghemsföreståndare i ett dagis som hon själv samlat ihop finansiering till och startat.

– Från att jag var baby fick jag vara med min mamma på jobbet varje dag, det var så tryggt.

Hennes mamma ägde en stor tomt.

– Jag kommer ihåg att min faster brukade samla oss kusiner klockan sex på lördag morgnar och så for vi på utfärd till mammas mark. Uppe på en kulle som heter Cuailama fanns skulpturer från aztekernas tid. Vi behövde inte åka till något museum.

Marken böljade

År 1985 skakades Mexico City av en kraftig jordbävning, 8,0 på richterskalan, med tusentals dödsoffer som följd. Brenda Serralde Luna var fyra år och ensam hemma med sina systrar och kusiner. Tidigt på morgonen började marken vibrera.

– Jag minns allt väldigt tydligt. Det kändes egentligen inte som skakningar, utan som gungande rörelser. Vi sprang till dörrkarmen som vi hade blivit lärda, men min kusin sov så tungt så vi lyckades inte väcka henne. Vi ville inte lämna henne ensam så vi sprang tillbaka till sängen och gömde oss under täcket med henne. Hon sov genom hela jordbävningen!

Under efterskalvet på kvällen sprang hela familjen ut.

– Himlen förändrades, det såg ut som om den var på väg att ramla ner, så mörk var den. Och jag minns piskljuden när elkablar tänjdes ut och brast. Då var jag rädd.

De klarade sig bra, och huset stod kvar, men med så många sprickor att det senare måste rivas.

Flytten till Saltillo

När Brenda Serralde Luna var sex år flyttade familjen till Saltillo i norra Mexiko, där hennes mamma hade bott som barn. De sålde allt de hade i Mexico City, utom tomten, och flyttade. En stor summa pengar placerade de i aktier, på uppmaning av en släkting

Brenda i sin mammas trygga famn. FOTO: PRIVAT

Brenda med sina systrar på sin 4-årsdag. Leken "mordida" innebär tårta i ansiktet. FOTO: PRIVAT

Brenda Serralde Luna är född i Xochimilco som är en del av Mexico City. Namnet betyder platsen där det blommar.

som var en skicklig placerare.

– Men vi förlorade allt. Första tiden i Saltillo bodde vi i ett fallfärdigt hus, utan el och med utetoalett. Jag har fortfarande fobi för råttor från den tiden. Därför kan jag inte njuta av finskt sommarstugeliv, jag vill helst ha det modernt och innetoalett, säger hon.

Hennes pappa var arg över hur deras levnadsstandard hade dalat.

– Han frågade min mamma: Var är din Gud nu, när vi måste betala räkningar och inte har några pengar? Min mamma sa: Jag vet inte, men jag vet att det kommer att ordna sig. Mamma hade en jättestark tro och bad mycket.

Familjen kom så småningom på fötter, genom jobbmöjligheter och för att de sålde delar av sin mark i Mexico City.

– Jag är tacksam över att jag fått leva med lite. Att vara nöjd är något av det svåraste för oss människor. När du kan vara nöjd har du mycket i livet.

Killen från Borgå

Brenda Serralde Luna drömde om att bli missionär, men det blev studier i psykologi i stället, och hon är numera utbildad psykolog. Under studietiden gjorde hon sin första resa till Europa med sin moster.

– Jag vaknade en morgon på ett hostel i Berlin, och i sängen bredvid min låg en kille. Oj vad han var snygg! Jag tog ett foto på honom i smyg, det tog en stund innan han vaknade.

Pojken visade sig vara Christoffer, en ekonomistuderande från Borgå.

– Vi tog en promenad, drack kaffe och pratade. Jag tyckte om att han var blyg. Vi kunde prata som kompisar och jag fick vara mig själv.

Efter en lång tid av chattande och kompis-

Familjen samlad på stranden i Cancún. Brendas mamma som femte person från vänster och bredvid henne Brendas pappa. Brenda med man och barn längst till höger i bild.
FOTO: PRIVAT

skap blev de ett par, och Brenda hälsade på i Borgå.

– Det var jättefint! Jag minns när vi kom över bron där man ser gamla stan till vänster. Det var så vackert!

På den vägen är det. De ordnade bröllopsfest både i Mexiko och i Finland och paret har två flickor, elva och åtta år gamla.

Den stora saknaden

Brenda Serralde Luna berättar med värme om sin mamma.

– Om jag inte hade haft en så modig mamma skulle jag knappast bo i Borgå i dag, jag hade inte vågat flytta så långt.

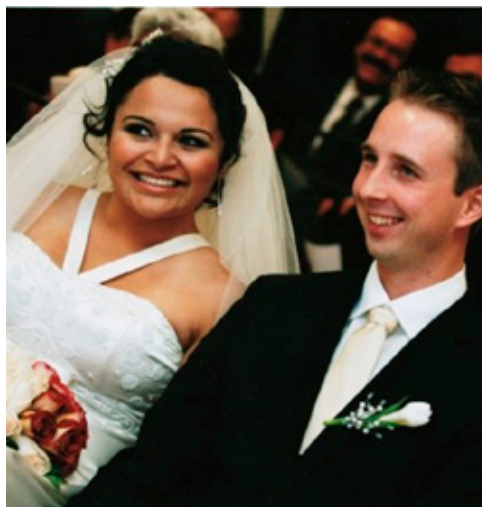
Hennes mamma blev allvarligt sjuk för ungefär ett år sedan.

– Hon hade aldrig helt accepterat sig själv och var trött på att kämpa mot sin övervikt, så hon beslutade sig för att göra en operation för att krympa magsäcken.

Operationen var riskabel för en lite äldre person som Brendas mamma, och komplikationerna efter operationen blev många och svåra.

– Jag flög ensam till Mexiko. Ingången till sjukhuset blev mitt hem för en vecka. Jag sov på golvet, och många släktingar och vänner kom med mat och höll mig sällskap. I Mex-

»Han frågade min mamma: Var är din Gud nu?«

Brenda och Christoffer ordnade bröllopsfest både i Mexiko och i Finland. FOTO: PRIVAT

iko ska den som ligger på sjukhus ha någon hos sig dygnet runt.

– Jag tänkte: Jag har sett så många mirakel. Hon blir frisk så länge jag tror.

När Brenda reste tillbaka till Finland var hennes mamma lite bättre.

– Hon kunde svara ja och nej med sina ögon. Jag minns att jag bad välsignelsen över henne, och det enda som kom till mig var den på

svenska, säger hon och torkar tårar.

Men hennes mamma blev sämre och sämre.

– Jag minns att jag satt i vår bil, Christoffer hade hämtat mig från jobbet, och jag sa: Om min mamma dör nu vet jag inte var min tro hamnar.

Lite senare ringde Brendas syster och berättade att deras mamma hade dött.

– Jag kände att hela världen och allt jag trott på rasade. Jag var så arg på Gud. Jag sa till honom: Jag vet ju att du kan! Och jag var arg på mig själv: Har jag inte bett tillräckligt eller på rätt sätt?

Hon brottades med många frågor.

– Det tog länge, men jag har slutit fred. Gud har visat mig många gånger att det var hennes tid att fara. Jag tänker också att han ändå gjorde ett mirakel; han gav min mamma ett evighetsliv.

Hennes syn på tro har förändrats.

– Jag har lärt mig att tro inte är som en maskin eller ett verktyg. Du kan inte göra något för att Gud ska ge dig det bästa.

Saknaden finns kvar, också en sorg över att hon inte kunde vara med på begravningen.

– Men sin sista jul var mamma hos oss i Borgå. Och vi var i Mexiko hela sommaren. Då kunde jag också tacka henne. Jag sa: Tack för det bästa arvet du har gett mig, min tro.

Fullt med scrubs

VI SNEDDADE över Malms sjukhusområde för att hinna i tid till scouterna. Utanför hälsostationen var ett stort tält uppriggat, vid dörröppningen två personer i full skyddsutrustning, som tagna ur en spionfilm med laboratoriescener. Coronaprovtagning. Lillebror stannade sparkcykeln och stirrade ogenerat på vårdarna vid tältöppningen, och jag förstår honom, för de såg verkligen ganska hiskeliga ut med masker och handskar och skyddskläder. De tittade lika ogenerat tillbaka på honom, men bäst av allt, de vinkade glatt och ropade hej, hej.

Sedan liten har vår storebror haft för vana att vinka om han ser en polis. Nästan, nästan alltid vinkar de tillbaka åt honom, också fast han redan är en storväxt fjärdeklarsare. Uniformen är inte skrämmande, den är

cool. Polisen är hans vän och de har spännande bilar. Skyddskläder och munskydd är däremot fortfarande främmande, jag måste jobba på att normalisera kontakten med människor bakom munskydd – både för barnens och för min egen del.

SJÄLV HAR jag egentligen bara fruktansvärda minnen av folk i munskydd. Evighetslånga tandläkarbesök med knakande visdomständer, nervösa besök på intensivvårdsavdelningar fyllda av pipande maskiner, provtagningar ... Urk! Inte så konstigt att man ryggat tillbaka, ja, egentligen är det fullt normalt att reagera starkt på folk i skyddsutrustning. I min kropp signalerar de smärta, inte omsorg.

»Munskydd, uniformer och scrubs, de betyder att människor bryr sig, att de vill skydda dig och sig själva.«

Den här känslan uppfattade min doktorvän och därför gav hon mig ett av de bästa råd jag fått inför lillebrors förlossning: Om rummet plötsligt är fullt med folk i "scrubs" (det vill säga läkare och skötare i sjukhuskläder – och kanske munskydd också) ska du inte bli det minsta rädd, även om det kanske känns skrämmande. De är där för att hjälpa dig, allt kommer att gå bra ifall du ser scrubs. Om du däremot varken ser någon vårdare eller läkare på väldigt länge, då kanske du ska bli lite orolig ...

MUNSKYDD, UNIFORMER och scrubs, de betyder att människor bryr sig, att de vill skydda dig och sig själva. Allt kommer att bli bra om människor omkring mig bär munskydd.

Bryr du dig? Bär du munskydd? Bra! Kom ihåg att vinka och säga hej!

Nina Österholm jobbar med information i kyrkan i Helsingfors.

JAG HAMNADE PÅ ...

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

Det ställe jag kommer ifrån

Jag växte upp på en plats där himlen tar mycket utrymme. En vän till mig sa: "Det finns så mycket luft här!" Och kanske är det just känslan av mycket luft jag saknar allra mest i stadsvardagen – den stora, tysta luften.

Erika Rönngård

DANIEL BJÖRK

Du är en äppelstjärna

FÖRRA ÅRET FLYTTADE VI till en trevlig liten stadsdel i Helsingfors. Det är ett område med många gamla 50-talshus och trädgårdar. På hösten har vi upptäckt en fin tradition som de boende i området har. På många bakgårdar finns det gamla äppelträd som dignar av mogen frukt i september. Många ställer ut hinkar och påsar med äpplen vid sin infart med en liten lapp där det står "Ole hyvål!" Varsågod.

För vår 6-åring är det ett spännande äventyr att bli utskickad med en påse på armen, för att leta efter äpplen som grannarna ställt ut. När han kommer hem med påsen full kokar han äppelsylt med mamma och 9-åringen bakar äppelkaka. Allt tack vare grannarnas goda äpplen. Tack, grannar.

DET ÄR MÄRKLIGT ATT tänka sig att dessa dignande träd, som nu producerar så mycket frukt att husets invånare inte själva kan göra av med den, en gång började sina liv som mycket små frön. Varje äpple som trädet producerar innehåller i sin tur mängder av frön som vart och ett har potential att bli ett nytt, ståtligt äppelträd. Till och med mera än så. Om vi tänker oss att alla äppelträd i hela världen en dag skulle vara borta, så skulle det vara möjligt att börja om igen och fylla hela världens behov av äppelträd om man hade en enda liten äppelkärna kvar. Det finns en oerhörd sprängkraft och potential i varje litet frö.

Också du och jag bär inom oss ett frö med sprängkraft och potential. Jesus kom för att förvandla vår värld. Han ville visa ett sätt att leva där godhet och kärlek segrar över ondska och bitterhet. Hur väljer han att göra det? Han skickar ut några helt vanliga människor, utan andra resurser eller tillgångar än kläderna de har på sig. Men inuti dem finns ett frö med sprängkraft.

"Skörden är stor men arbetarna få." säger Jesus i söndagens bibeltext. Också du är en av dem som Gud skickar ut med ett uppdrag, att göra gott i vår värld. Det goda som du planterar i andra människors liv kan komma att ge mera frukt än du kanske tror. Du är Guds sändebud. Du bär på Guds äppelkärna. Du är en äppelstjärna.

Daniel Björk är kyrkoherde i Petrus församling. **Just nu** ser han fram emot att fira höstlov uppe i Österbotten, så att mor- och farföräldrarna får se lille Wilhelm, 8 månader. **Hans tips:** sången Good Grace av Hillsong är en härlig energiboost i höstmörkret och påminner om Jesus och det han gjort för oss.

SÖNDAG 18.10.2020, Tjugonde söndagen efter pingst

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

handlar om att tro och att tvivla. Medan Jesus levde fanns det många som tvivlade på honom. De förnekade hans gudomlighet och kallade honom uppviglare. Men också varje kristen människa kämpar med tvivel. Temat för söndagen är **Tro och otro.**

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jes. 8:11–15

ANDRA LÄSNINGEN

2 Kor. 1:18–22

EVANGELIUM

Joh. 9:24–38

"Om han är en syndare vet jag inte. Men det vet jag, att jag som var blind nu kan se."

Läs mera i
Joh. 9:24–38.

Psalmförslag

945, 830, 898, 875.

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

***Gud, hjälp mig att
sprida ditt ljus i höst-
mörkret. Tack för att
din kraft bor i mig.
Jag är utsänd av dig,
låt mig bära frukt
som förvandlar liv.***

Bönen är skriven av Daniel Björk.

SÖNDAG 25.10.2020, Tjugoförsta söndagen efter pingst

Nästa söndag

handlar om ett gott budskap och dess bärare. Jesus förkunnade Guds rike som en gåva och förlät de svåraste synder. Sedan sänder han ut de sina i världen för att berätta för alla människor om den här nåden. Temat är **Jesu sändebud.**

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

5 Mos. 31:6–8

ANDRA LÄSNINGEN

Kol. 1:9–11

EVANGELIUM

Luk. 10:1–12

"Skörden är stor men arbetarna få. Be därför skördens herre att han sänder ut arbetare till sin skörd."

Läs mera i
Luk. 10:1–12.

Psalmförslag

429, 896, 897, 430.

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Skicka era kyrkliga annonser till: annons@kyrkpressen.fi

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Ta hand om varandra!

Några bra sätt att bry dig om dina medmänniskor i höstmörkret: Fortsätt tvätta händerna flitigt. Stanna hemma med en filt och varm dryck om du känner dig snuvig. Använd munskydd när det rekommenderas. Ring någon du tror känner sig ensam.

Din församling finns till för dig! Följ med församlingarnas information för att se vilka rekommendationer som gäller för den verksamhet du vill delta i.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Vi träffas tryggt:

Vi följer THL:s rekommendationer om att använda ansiktsskydd. Ta med egen ansiktsmask när du kommer till gudstjänster och samlingar. Kom ihåg handhygien och säkerhetsavstånd. Stanna hemma om du är sjuk.

Högmässor:

Sö 18.10. Olars kyrka kl. 10.30.

Esbo domkyrka kl. 12.15: Konfirmation, Solvalla 7. Antalet gäster är begränsat. De som inte har en egen konfirmand hänvisas till mässan i Olars kyrka, svenska sidan, kl. 10.30.

Sö 25.10. Esbo domkyrka kl. 12.15: skördemässa med Esbo lantbrukare.

Veckomässa: On 21.10. Södris kapell kl. 12.

Konfirmandverksamheten 2021: Mer information och elektronisk anmälan 12–31.10.2020, esboforsamlingar.fi/kom-med/skriftskola.

Sorgegruppen:

On 21.10. Sökö kapell kl. 18.30: Följande träffar 28.10, 4.11 och 11.11. Gruppen

avslutas med en "Sjung sorgen"-kväll onsdag 18.11 kl. 18.30 med artisterna Carita Holmström & Martina Roos, psykoterapeuten Benita Söderström och prästen Heidi Jäntti i Olars kyrka, svenska sidan, Olarsbacken 4. Ingen förhandsanmälan. Mer info: 040 531 1046, heidi.jantti@evl.fi

Samlingar för daglediga i alla åldrar:

Olars kyrka, svenska sidan, ti 20.10. Träffdax i Köklax kapell ti 20.10. To 22.10 Karabacka kapell ti 22.10. Köklax kapell ti 27.10. Alla samlingar kl. 13–14.30.

Symamsellerna: Vita huset, Prästgårdsgr. 1, ti 27.10. kl. 16–18. Intresserad av en ny hobby? Vi stickar, syr och virkar för mission och internationell diakoni.

Snart är det jul...

Diakonin samlar igen julklappar att dela ut till våra klienter. Om du vill vara med kan du hämta ditt bidrag till vaktmästaren på Kyrkogatan 10, vardagar kl. 9–15, senast vecka 49. Vi samlar in kaffe, pepparkakor, tandborste, tandkräm och duschtvål. Sakerna behöver inte packas in. Om du undrar över något eller har frågor kan du kontakta Taina Sandberg, 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi
Diakonin stöder och hjälper: Vi är inte så farliga – ta modigt kontakt: Ann-Christine Wiik, 050 597 3313,

ann-christine.wiik@evl.fi, Taina Sandberg, 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi, Nina Wallenius, 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi. Du kan också boka telefontid på webben: <https://asiointi.espoonseurakunnat.fi/home>

Kundbetjäning t.o.m. 31.12 endast per telefon och elektroniskt:

Esbo svenska församlings kansli, 09 8050 3000, esbosvenskaforsamling@evl.fi, må–fre kl. 9–13. Esbo regioncentralregister, 09 050 2600, keskusrekisteri.espoo@evl.fi, Esbo församlingars bokningstjänster, 09 8050 2601, varauspalvelu.espoo@evl.fi, Esbo förs. begravningsstjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.espoo@evl.fi, må–ti kl. 9–15, on–to kl. 9–12, fre stängt.

Förändringar i verksamheten kan förekomma. Mer info: esboforsamlingar.fi och sociala medier.

GRANKULLA

Sö 18.10 kl. 12: Högmässa, Ulrik Sandell, Barbro Smeds. Kaffe i nedre brasrummet.

Ti 20.10 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.

Kl. 13: Sångstund för pensionärer i ne-

dre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen, Karin Nordberg, Barbro Smeds. Bilder från min blomstervandring, Tage Lampén.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentaltvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 17: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 21.10 kl. 14: Kyrkosyfoöreningen i övre salen.

Kl. 18.30–19.30: Ekumenisk och mångspråkig bönekväll för fred i kyrkan. Ulrik Sandell, Mimosa Mäkinen, Catherine Granlund, Pirjo Luoma.

Familjelyktan: i Sebastos varannan torsdag 22.10, 5.11, 19.11 och 3.12 kl. 9.30–12, Daniela Hildén.

To 22.10 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönegrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Fr 23.10 kl. 19: Ungdomskväll i Klubb 97, Marlen Talus.

Lö 24.10 kl. 12–17: Ledarutbildningsdag för åk 1 i Klubb 97, Marlen Talus.

Sö 25.10 kl. 12: Högmässa, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre brasrummet.

Ti 27.10 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig men-talvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 28.10 kl. 14: Kyrkosyfoeningen i övre salen.

To 29.10 kl. 10–11: Lovsångs- och för-bönegrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Lö 7.11 kl.10–12.30: Barnens smyckesdag i dagklubbens kök, Daniela Hildén, Karin Nordberg. Anmälningar senast 30.10 till Daniela Hildén, 050 443 0045.

KYRKSLÄTT

Församlingens mässor

Lö 17.10 kl.18–20: Bostandslösas natt i Kyrksläatts kyrka. Andakt, korvgrillning och levande musik. Tvåspråkigt evenemang.

Sö 18.10 kl. 12: Mässa i Kyrksläatts kyrka
Ti 20.10 kl. 10–11: Diakonins vardagsrum varannan vecka i Masaby kyrka.

Sö 25.10 kl. 12: Mässa i Kyrksläatts kyrka
Ti 27.10 kl. 10–11: Diakonins vardagsrum varannan vecka i Veikkola församlingshem.

Mera information hittar du på hemsidan.

Kyrkoherdeämbetet betjänar under coronaepidemin endast per telefon eller epost må-to kl. 9–15. Fredagar stängt. Tel. 040 350 8213. Epost: kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi.
www.kyrkslattsforsamlingar.fi

TAMMERFORS

Sön 18.10 kl. 11: Gudstjänst i SvH, Kaj Andersson, Paula Sirén, kyrkkaffe. Vid kyrkkaffet håller historiker Peter Ericson ett anförande med rubriken ”Om sydligare samer i Finlands äldre historia”.

Tis 20.10 kl. 10–11.45: Mammor, pappor och barn. Anmälning och förfrågan till barnledare Piu Heinämäki tfn 040 804 8587.

Tis 20.10 kl. 12.30–15: Tisdagsklubben i SvH.

Ons 21.10 kl. 13: Onsdagskaffe i Svenska Hemmet, Hanna-Leena Autio berättar om rödgardist Martta Autio

Ons 21.10 kl. 15.30: Gudstjänst i Pispala kyrka, Kim Rantala, Paula Sirén, Mari-anne Hesthammer. I gudstjänsten testar YLE teknik för TV-gudstjänsterna.

Sön 25.10 kl. 11: Gudstjänst i SvH, Roger Rönnerberg, Paula Sirén, Tom Wanamo medverkar i musiken, kyrkkaffe

Tis 27.10 kl. 10–11.45: Mammor, pappor och barn. Anmälning och förfrågan till barnledare Piu Heinämäki tfn 040 804 8587.

Tis 27.10 kl. 12.30–15: Tisdagsklubben i SvH.

Ons 28.10 kl. 13: Onsdagskaffe i Svenska Hemmet, kyrkoherde Kim Rantala är med

VANDA

FR 16.10 kl. 19: Konsert i Helsing kyrka S:t Lars, Kyrkov. 45. Musik från 1600-talets nunnekloster med Earthly Angels. Fritt inträde, programblad 5€. Arr. Vanda svenska församling.

Sö 18.10 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, M. Fagerudd, Camilla Wikstén-Rönnerbacka.

Sö 18.10 kl. 12: Mässa i Taizéanda, Virta-kyrkan/Pikku-Kuohu, Råtorpsv. 8, M. Fagerudd, Camilla Wikstén-Rönnerbacka.

Sö 25.10 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, A. Paavola, A. Ekberg.

Sö 18.10 kl. 12: Mässa i Taizéanda, Virta-kyrkan/Pikku-Kuohu, A. Paavola, A. Ekberg.

Våra högmässor: från Helsing kyrka S:t Lars kl. 10 strömmas via församlingens YouTube kanal.

Himmelverkstad: i Virta-kyrkan/ Kuohu lö 14.11 kl. 10–15. Kom och pyssla ihop din egen vackra himmel! Anmälning senast 9.11: heidi.salminen@evl.fi, tel. 050 3301828, så vet vi hur mycket material vi skaffar. Ta gärna med ett eget måttband och ett gott humör! Det finns kaffe med dopp till förmån för Kyrkans Utlandshjälp.

ViAnda-körens övningar: onsdagar kl. 11.30, Helsinggård, Konungsv. 2. Mera info: Anders Ekberg tel. 050 3107096.

Ungdomskväll: onsdagar kl. 18, Bagarstugan, Kurirv. 1. Mera info: jona.granlund@evl.fi.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Höbergsgatan 12

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Gudstjänster

Gudstjänst: söndagar kl. 10 på Heikasvägen 7.

Gudstjänst: söndagar kl. 12 i Johanneskyrkan.

Gemenskap

Träffpunkt för daglediga: tisdag 20.10 kl. 13 i Höbergssalen. Vi umgås, dricker kaffe och behandlar olika teman. Gäst: Jani Edström.

Drop-in-café: tisdag 27.10 kl. 12–13.30 i Johanneskyrkans krypta. Vi inleder med middagsbön i kyrkan kl. 12, efter det är caféet öppet för alla fram till 13.30.

Evenemang

Önskekonsert: torsdag 22.10 kl. 14 i Johanneskyrkan.

Nallegudstjänst: fredag 30.10 kl. 10 i Johanneskyrkan. En gudstjänst för de minsta med en kort predikan, bön, sång och rörelse.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

Allsångskvällen Håll masken: torsdag 29.10 kl. 18.30–20 i Johanneskyrkan, om coronaläget tillåter. Läs mer på vår hemsida.

Ungdomar & unga vuxna

Följ @johannesungdom: på Instagram. Du kan också kontakt ungdomsarbetsledare Ninni Grönroos.

Typ Livet: en podcast för unga vuxna om allt mellan himmel och jord. Podden finns på Spotify och Spreaker.

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3
www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
Gudstjänster

Vi firar högmässa: i Matteuskyrkan på Åbohusvägen 3 varje söndag kl. 10.

Mässan strömmas även live via nätet. Efter gudstjänsten serveras kyrkkaffe. Mera information hittar du på församlingens hemsidan www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus.

I samband med mässan söndagen

25.10: ordnas missionslunch kl. 10.45–11.45. Kom och njut av en god kyrklunch för ett gott ändamål.

MU-mässa: tillsammans med Matteus ungdomar i Matteuskyrkan varje onsdag kl. 18.00 med kyrkfika efteråt. En lite kortare mässa med mycket musik och bön. Välkommen oberoende av ålder!

Kvällsmässa: i Matteuskyrkan söndagen den 18.10 kl. 18. Kvällens talare är Stefan Forsén, han talar kring temat Jag skulle vilja våga tro. Mässan förärras av Juho Kankare. Efteråt serveras lätt kvällste. Varmt välkommen!

Familjelördag: i Matteuskyrkan lördagen 24.10 kl. 10–13. Musiklek för 0–4-åringar i kyrkan kl. 10. Kl. 11 leder musikledare Daniela Strömsholm även barnkör för skolbarn i årskurserna 1–3. Höstpyssel kl. 10–13 tillsammans med församlingens anställda och hjälpledare. Det bjuds även på lunch för frivillig avgift. Välkommen med!

Matteus popkör fortsätter! Popkören för årskurs 4–7 samlas i Matteuskyrkan tisdagar kl. 15.30. Kom med och sjung med musikledare Daniela Strömsholm. Mera info av daniela.stromsholm@evl.fi.

Vuxenverksamhet

Stickklubben: samlas i Matteuskyrkan torsdagen 22.10 kl. 11–13. Kom med och sticka sockor åt församlingens yngsta medlemmar eller pyssla med annat handarbete i trevligt umgänge över en kopp kaffe. Välkommen med!

Välkommen på Folkhälsans seniorträff:

till Matteuskyrkan torsdagarna 15.10 och 29.10 kl. 11–12.30. Gemytlig samvaro, kaffe och goda diskussioner.

Matteus Salt: med brunch och diskussion lördagen 17.10 kl. 10–12. Serveringen minimeras och avstånden ökas för att trygga allas säkerhet. Varmt välkommen!

Kaffe på plattan: lördagen den 17.10 kl. 12–14. Vi bjuder på kaffe, te, saft och bulle. Vi erbjuder möjlighet till samtal och förbön utanför Matteuskyrkan (Åbohusvägen 3). Du är också välkommen med och hjälpa till. Kontakta Carita Riitakorpi via carita.riitakorpi@evl.fi eller 050-380 3986.

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15

www.petrusforsamling.net

Gudstjänst och gemenskap

Högmässa i Munksnäs kyrka: kl. 10. 18.10 Metsäranta, 25.10 Thyllin. Söndagsskola för barn.

Högmässa i Åggelby gamla kyrka: Söndagar kl. 12. 18.10 Metsäranta, 25.10 Thyllin.

Puls-gudstjänst: Varje söndag i Petruskyrkan kl. 15.30. Puls-gemenskapen är en modern och dynamisk gemenskap centrerad kring Jesus. CoolKidz (7–13) och Barnkyrka (3–6) för barnen.

Knattekyrka: 25.10 kl. 10 i Petruskyrkan. Knattekyrka är en fest för alla familjer och en möjlighet att träffa andra barnfamiljer, sjunga sånger och höra spännande bibelberättelser. Efteråt äter vi tillsammans. Välkommen med hela familjen och bjud även med vänner!

Andakt och bön

Andakt varje tisdag: Starta dagen med morgonandakt i Petruskyrkan kl. 9 varje tisdag tillsammans med lärjungaskolan Transform.

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: per e-post pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Förbön och Tack: Ti 27.10 kl. 19. Tvåspråkig förböns-gudstjänst i Munksnäs kyrka. Obs! Ny plats. Daniel Björk, Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Sänds digitalt via Petrus facebook.

Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Du kan även sända böneämnen per post och e-post, kontaktuppgifter ovan.

Rotad i Ordet: 19.10 kl. 18 i Malms Kyrka. Kom med på en resa djupare i Bibel. Henrik Perret: En annan Jesus

Gemenskap

Dagscafé: Andakt, kaffe och litet program 27.10 kl. 13. Jämna veckors tisdag i Petruskyrkan. Mer info av diakonissan Bodil Sandell 0503803925

Körer

Lovsångsgruppen: 27.10 kl. 18. Lovsångsgruppen medverkar på Förbön och Tack-kvällarna kl. 19 samma kväll. Munksnäs kyrkas församlingssal.

Petrus Vokalensemble: Varannan onsdag kl. 19 i Petruskyrkan. För dig som sjungit tidigare i kör. Vi sjunger i stämmor och uppträder ibland. Kontakt: Peter Hilli

Välkommen med online: Du kan följa med i online Puls-gudstjänst sö kl. 15.30 eller vara med i Förbön och Tack förböns-gudstjänsten varannan ti kl. 19,

GRANKULLA

Vi ber för fred

Välkommen på ekumenisk och mångspråkig bönekväll för fred i Grankulla kyrka. **Onsdag 21.10 klockan 18.30–19.30.** Ulrik Sandell, Mimosa Mäkinen, Catherine Granlund, Pirjo Luoma.

båda via Petrus facebook. Kolla även in Podcasten Petruspodden på Spotify och Podbean, där vi har en serie om själavård just nu.

DEUTSCHE GEMEINDE

So 18.10. um 11 Uhr: Gottesdienst mit Abendmahl (Matti Fischer)

So 25.10. um 11 Uhr: Gottesdienst (Hans-Christian Beutel)

OLAUS PETRI

Lö 17.10 kl 18: Helgsmålsbön med Sini Huopaniemi, orgel.

Sö 18.10 kl 11: Högmässa med Timo Viinikka och Olli Saari. Schola Olaus Petri medverkar.

Lö 24.10 kl 18: Helgsmålsbön med Markku Heikinheimo, orgel.

Sö 25.10 kl 11: Högmässa med Timo Viinikka och Pilvi Listo-Tervaportti.

Vår barnverksamhet fungerar tillsvidare på distans via Live-sändningar i facebook-gruppen "Barn i Olaus Petri". Tiderna är: tisdagar kl 10 babyrytmik, onsdagar kl 17 musiklek, fredagar kl 10 musiklek.

Kansliet kan nås må-fre kl 10-12 på numret 050 417 9234 eller olauspetri@evl.fi. Ifall man behöver besöka kansliet så måste man komma överens om det på förhand.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Sö 18.10:

- **kl. 10:** Högmässa i Ekenäs kyrka, Edman, Aittola. Gudstjänsten strömmas i youtubekanalerna Ekenäsnejdens församling, som nås via en länk på församlingens webbplats startside.

- **kl. 10:** Högmässa i Tenala kyrka, Yliportimo, Lindroos.

- **kl. 18:** Kvällsmässa i Snappertuna kyrka, Edman, Aittola.

On 21.10:

- **kl. 10.30:** Baby-konsert i Ekenäs kyrka. En rolig och svängig konsert med rytminstrument, såpbubblor och ballonger! Lämplig för barn under skolåldern tillsammans med en vuxen.

Sö 25.10:
- **kl. 10:** Högmässa i Ekenäs kyrka, Westerholm, Lindroos. Gudstjänsten strömmas i youtubekanalerna Ekenäsnejdens församling, som nås via en länk på församlingens webbplats startside.

- **kl. 12:** Högmässa i Bromarvs kyrka, Westerholm, Lindroos.

- **kl. 13:** Teckenspråkig mässa i Ekenäs kyrka med Maria Lindberg och Meri Yliportimo.

- **kl. 18:** Stenmässa i Ekenäs kyrka, Lindström, Nygård. En stillhetens, bönnens och gemenskapens gudstjänst med nattvard.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Sö 18.10:

- **kl. 10.00 Tvåspråkig högmässa:** Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann.

Må 19.10:

- **kl. 13.15-14.45 Pysseklubb för barn i åk 1-6:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Ahlfors.

Ons 21.10:

- **kl. 14.00 Missionssyfsöreningen:** Prästgården. Björklöf.

To 22.10:

- **kl. 9.30-12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund.

- **kl. 11.30-13.00 Matservering, 4 €/person:** församlingshemmet. Sköld-Qvarnström.

Sö 25.10:

- **kl. 10.00 Skördemässa:** Ingå kyrka. Kyrkkaffe på församlingshemmet.

Hellsten, Gustafsson Burgmann.

- **kl. 18.00 Guldkantens kyrkokonsert:** Degerby kyrka.

Må 26.10:

- **kl. 18.30 Bibelgruppen:** Prästgården. Hellsten.

Ons 28.10:

- **kl. 14.00 Församlingsträff:** Prästgården. Lindell.

To 29.10:

- **kl. 9.00 Ekumenisk bön:** Ingå kyrka. Hellsten, Sjöblom m.fl.

- **kl. 9.30-12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund.

- **kl. 11.30-13.00 Matservering, 4 €/person:** Församlingshemmet. Sköld-Qvarnström.

OBS! Ingå församlings diakonimottagning är stängd tills vidare - ta kontakt per telefon, tel 040- 555 2090/Birgitta Lindell (e-post: birgitta.lindell@evl.fi).

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Sö 18.10

- **kl. 12:** Högmässa i S:ta Katarina kyrka i Karis.

- **kl. 18:** Kvällsmässa i S:ta Maria kyrka i Pojo.

To 22.10 kl. 9-17: Bönedag i S:ta Katarina kyrka i Karis

Sö 25.10

- **kl. 10:** Gudstjänst i S:ta Maria kyrka i Pojo.

- **kl. 19:** (OBS! Tiden ändrad) Coun-try-gudstjänst i S:ta Katarina kyrka i Karis. Christa Katter, sång; Country Express: Benny Törnroos, Guy Laine, Popp Gustavsson, Ingolf Backman och Petri Toivanen samt Roland Näse, piano, kapellmästare. Anmäl om deltagande till pastorskansliet må-to kl. 9-13 tfn 019 279 3000. Det finns 120 platser.

Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

SJUNDEÅ

Högmässa med anmälning för årets konfirmander: sö 18.10 kl. 12, S:t Petri kyrka, Cleve, Lilius

Öppen diakonimottagning: ti 20.10 kl 15.30 i Capella, Ylitalo.

Predikogudstjänst: sö 25.10 kl. 12 i S:t Petri kyrka, Juslin-Sandin, Lilius.

www.sjundeaforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Sö 18.10. kl. 13.00: Högmässa i Lojo S:t Lars kyrka. Kyrktaxi. (obs! inget kyrkkaffe)

EKENÄSNEJDEN

Bubblor och ballonger

Baby-konsert i Ekenäs kyrka **onsdag 21.10 klockan 10.30**. En rolig och svängig konsert med rytminstrument, såpbubblor och ballonger! Lämplig för barn under skolåldern tillsammans med en vuxen.

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Sö 18.10 kl. 10: Högmässa i Liljendal kyrka

kl. 13: Högmässa i Pernå kyrka

kl. 16: Gudstjänst i Andreaskapellet, som också strömmas och kan ses på församlingens Youtubekanal

On 21.10 kl. 18: Tillsammans-kväll i Lovisa församlingshem. I samarbete med Lovisa svenska metodistförsamling

Sö 25.10 kl. 10: Högmässa i Lapträsk kyrka

kl. 13: Familjemässa i Lovisa kyrka

kl. 16: Högmässa i Strömfors kyrka

BORGÅ

Vi bryr oss om varandra. Från och med nu tar vi med oss munskydd och använder dem vid alla evenemang. Gäller inte barnen och verksamhet utomhus med säkerhetsavstånd.

Sö 18.10 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan

kl. 15: Konfirmationsmässa i Domkyrkan, Pellinge 2 B.

Må 19.10 och 26.10 kl. 9.15-11: Familjsträff ordnas i Domprostgården. Vi bjuder på saft och kex.

Må 19.10 kl. 13: Sjömansmissionen samlas i Café Ankaret

Ti 20.10 och 27.10 kl. 12: Andakt med lunch i finska församlingshemmet

kl. 10: Motion och Mission, promenad för Barnens Bank. Kortare eller längre promenad. Frivillig avgift till missionen.

Start från Kiva café, Ågatan 9-13

On-to kl. 10-13: Café Ankaret är öppet, Runebergsg. 24

On 21.10 kl. 13.30: Mariakretsen i Café Ankaret

kl. 17: Missions- och bibelkväll i Café Ankaret

Sö 25.10 kl. 10: Gudstjänst i Kullo bykyrka

kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan

kl. 16: Sunday School i församlingshemmets sal, Runebergsg. 24.

To 29.10 kl. 13.30: Missionskretsen i Café Ankaret

kl. 14: Kråkökretsen samlas på Sjötorp, Kråkö

Fre 30.10 kl. 14: Träffpunkt, Lundagatan 5. Första våningen. Känner du dig ensam? Vi umgås, samtalar, och dricker en kopp kaffe eller te tillsammans.

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenska-forsamling.fi

På grund av covid-19-epidemin: kan det ske förändringar i informationen för alla evenemang och gudstjänster. Följ med informationen på församlingens hemsida.

Sö 18.10 kl. 10: Mässa i Norra Paipis bykyrka.

Sö 18.10 kl. 12: Högmässa i Sibbo kyrka.

Sö 18.10 kl. 17: Sibbo kammarorkesters konsert i Sibbo kyrka. Solister: Emil Holmström, piano och Marko Hilpo, piano. Orkestern leds av Tapio von Boehm. Mozart: Symfoni nr 39, pianokonsert nr 22 och pianokonsert nr 24. Program 15/10 €. I samarbete med Sipoon suomalainen seurakunta.

Ti 20.10 kl. 19: Min kropp, mitt tempel i Söderkulla kyrka. Sara George.

On 21.10 kl. 10: ANDakt/hartAUS. Tvåspråkig andakt i Söderkulla kyrka.

On 21.10 kl. 12: Musikandakt i Sibbo kyrka. George, Sinikka Stöckell.

Sö 25.10 kl. 10: Musikgudstjänst och fest för fyraåringar med familj i Söderkulla kyrka.

Sö 25.10 kl. 12: Högmässa i Sibbo kyrka.

Ti 27.10 kl. 10: Bönepromenad. Start vid Kyrkoby församlingshem. George.

On 28.10 kl. 10: ANDakt/hartAUS. Tvåspråkig andakt i Söderkulla kyrka. Åbomlands Prosteri

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 18.10 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Nuotio-Niemi, Ollila.

On 21.10 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Nuotio-Niemi, Lehtonen.

Lö 24.10 kl. 15: Ekumeniska Ansvarsveckans temaeftermiddag i Pargas församlingshem med Daniela Sundell som föredragshållare. Servering.

Sö 25.10 kl. 10: Högmässa med konfirmandjubileum i Pargas kyrka, Backström, Lidén, Lehtonen.

On 28.10 kl. 18: St. Simonsdagens scoutgudstjänst i Pargas kyrka, Lidén, Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Sö 18.10 kl. 17: Kvällskyrka i Nagu församlingshem, Kjell Granström, Eeva Granström, Robert Helin.

Korpo kapellförsamling:

Lö 17.10 kl. 18: Helgmålsbön med höstens färger i orgelmusik i Korpo kyrka, ett jubileumsevenemang för Korpo kyrkas orgel. Anders Storbacka, orgel, Ann-Sofi Storbacka, andakt och guide till musiken.

Sö 18.10 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Killström, Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 18.10 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Lagerroos, Söderlund.

Sö 25.10 kl. 11: Finsk högmässa i Houtskär kyrka, Lagerroos, Söderlund.

Iniö kapellförsamling:

Sö 18.10 kl. 13: Högmässa i Iniö kyrka, Meriluoto.

ÅBO

sö 18.10:

- **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Björkgren-Vikström (pred), Audas (lit), Danielsson. Seniorskören Argentum (dir. Henrica Lillsjö) och gudstjänstgrupp Sefanja medverkar. Vår nya församlingspastor Maria Björkgren-Vikström hälsas välkommen. Barnhörna. Mingel efter högmässan. Kan även ses på www.virtuaalikirkko.fi.

- **kl 15:** Mässa, S:t Karins kyrka. Björkgren-Vikström (pred), Björkgren (lit), Danielsson.

ti 20.10:

- **kl 14.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

- **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

- **kl 18:** Diskussionsgrupp för unga vuxna, Aurelia.

ons 21.10:

- **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.

- **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia.

Anmälning 20.10 kl 9-11 per tfn 040-3417460.

to 22.10:

- **kl 9.30-12:** Familjecafé, Aurelia.

- **kl 18:** Orgelkonsert för konfirmander och andra intresserade med Christian Juslin, Domkyrkan. Fritt inträde.

lö 24.10:

- **kl 11:** Förmiddagsbön med anledning av Böndagen för fred, mänskliga rättigheter och internationellt ansvar, Aurelia.

- **kl 15:** Träff för ensamstående föräldrar med barn, Aurelia. Anmälning senast 20.10 per mejl gunilla.lundkvist@evl.fi.

sö 25.10:

- **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Wikstedt (pred), Björkgren (lit), Juslin. Barnhörna. Gudstjänstgrupp Jona medverkar. Mingel efter högmässan. Kan även ses på www.virtuaalikirkko.fi.

må 26.10 kl 14: Missionskretsen, Aurelia.

ti 27.10 kl 14.30: Ungdomshålan, Aurelia.

ons 28.10:

- **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.

- **kl 12:** Frukostklubben, Kåren (Tavastg. 22). Mikael Lindfelt "Vaccin, Corona och livssyner". Anmälning senast 26.10 kl. 15 per mejl: tkurten@abo.fi eller sms 045-1255880.

- **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia. Marjo Danielsson "Musik vid kyrkliga förrättningar" Anmälning 27.10 kl. 9-11 per tel. 040-3417460

to 29.10 kl 9.30-12: Familjecafé, Aurelia.

Största delen av konfirmandverksamheten i Esbo ordnas som läger under sommaren. De här ungdomarna deltog i ett läger på Hvittorp. FOTO: SIRPA PÄIVINEN

Anmälan till konfirmandverksamheten är öppen – speciellt inbjudna är de födda 2006

ESBO Anmälningen till nästa års konfirmandverksamhet börjar 12 oktober i alla församlingar i Esbo. Speciellt inbjuds de unga som är födda år 2006 och fyller 15 nästa år. Anmälningen sker elektroniskt 12-31.10 och är öppen för alla – varje år anmäler sig också ungdomar som inte hör till kyrkan.

Coronasommaren minskade inte på deltagandet i konfirmandlägren. Trots att man var tvungen att snabbt planera nya tidtabeller och ändra på gruppindelningen kunde de allra flesta läger ordnas med olika specialarrangemang.

Också nästa år ordnar församlingarna olika slags konfirmandverksamhet, både i form av sommarläger, smågrupper och citydagsläger med mera.

Det sammanlagda antalet konfirmandgrupper i Esbo är över 90. Esbo svenska församling har 12 grupper år 2021. Ca 2500 ungdomar i Esbo deltar årligen i konfirmandverksamheten.

Nya kompisar, synvinklar och erfarenheter

Att leva tillsammans och göra saker tillsammans är byggstenar som gör konfirmandverksamheten till en ge-

mensam upplevelse. Förutom att man har roligt tillsammans är det viktigt att det erbjuds möjligheter att också gå på djupet och fundera på sin egen situation, livets grundläggande frågor och den betydelse andligheten har. Det här kommer fram i den enkät som gjorts sommaren 2020 och som besvarats av nästan 16 000 unga.

I enkäten framgår det att ungdomarna upplever att konfirmandverksamheten är mycket trygg. Medlemskapet i kyrkan och kontakten till hemförsamlingen hade stärkts. Familjerna var glada över att det gick att ordna konfirmandläger trots coronasituationen. Ungdomarna gav konfirmandverksamheten i Esbo vitsordet 9-, upplevelsen har varit positiv.

Esbo erbjuder församlingarna konfirmandverksamhet på finska, svenska (i Esbo svenska församling) engelska och ryska. Konfirmandverksamhet för ungdomar som behöver speciellt stöd ordnas också. Ungdomarna och föräldrarna kan diskutera med sin egen församlings kontaktpersoner och fundera på vilket alternativ som passar bäst.

Kontaktuppgifter och närmare information finns på svenska på es-

boforsamlingar.fi/kom- med/skriftskola och på finska på espoonriparit.fi

Mer information

Johanna Terho, ledande ungdomsarbetsledare, Esbo svenska församling 050 568 5718, johanna.terho@evl.fi

Brita Ahlbeck, konfirmandpräst, Esbo svenska församling

040 546 5194, brita.ahlbeck@evl.fi

Johanna Hirsto, sakkunnig för fostran, Esbo församlingar

050 340 2908, johanna.hirsto@evl.fi

Också vintertid ordnas det konfirmandverksamhet som dagsläger, i smågrupper eller som läger med övernattnig.

FOTO EIJJA HARJU

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 16.10 Sixten Ekstrand, Borgå
Måndag 19.10 Philip Hällund, Kökar
Tisdag 20.10 Kjell Frisk, Hammarland
Onsdag 21.10 Eva Johansson, Mariehamn
Torsdag 22.10 Benjamin Streng, Vasa
Fredag 23.10 Sixten Ekstrand, Borgå
Måndag 26.10 Philip Hällund, Kökar
Tisdag 27.10 Kjell Frisk, Hammarland
Onsdag 28.10 Erika Boije, Uppsala
Torsdag 29.10 Erika Boije, Uppsala

Erik Vikström, biskop emeritus, pratar i Aftonandakten måndagen den 19.10 kl. 19.15

Du kan höra Björn Vikström, professor i systematisk teologi, prata i Aftonandakten onsdagen den 28.10 kl. 19.15.

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 16.10 Camilla Ekholm, Borgå (repris från 13.4.2018)
Lördag 17.10 kl. 18.03 Ett ord inför helgen
Söndag 18.10 Tro och otro. Textläsare: Anna Edgren och Marika Kivinen.
Måndag 19.10 Erik Vikström, Borgå
Tisdag 20.10 Anna Korkman Lopes, Esbo
Onsdag 21.10 Kaikka Växby, Vanda
Torsdag 22.10 Helena Tornberg, Dalsbruk
Fredag 23.10 Margareta Puiras, Ekenäs (repris från 16.5.2019)
Lördag 24.10 kl. 18.03 Ett ord inför helgen
Söndag 25.10 Jesu sändebud. Textläsare: Christina Nymalm och Henrik Nymalm
Måndag 26.10 Marika Kivinen, Åbo
Tisdag 27.10 Sofia Torvalds, Esbo
Onsdag 28.10 Björn Vikström, Åbo
Torsdag 29.10 Helena Salenius, Helsingfors

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 18.10 Gudstjänst med Kvevlax församling. Predikant och liturg: Fredrik Kass. Kantor och körledare: Rodney Andrén. Kör: grupp ur kyrkokören. Textläsare: Alf Burman. Föredjare: Maj-Lis Backman.

Söndag 25.10 Gudstjänst med Helsingfors baptistförsamling. Predikant: Jan Edström.

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

FOTO: LINNEA EKSTRAND

Diakon **Sara Löfs-Snellman** (Jakobstads svenska församling) och församlingspastor **Maria Björkgren-Vikström** (Åbo svenska församling) vigdes söndagen den 4 oktober till sina ämbeten i Borgå domkyrka.

TILLSAMMANS I HERRENS TJÄNST

Hösten 2020 besöker SLEF:s ledningsgrupp alla sex distrikt inom SLEF:s verksamhetsområde. Samlingarna innehåller predikan, sång, missionsinformation och möjlighet att tala om olika ärenden som berör SLEF:s verksamhet. Böcker ur SLEF-Medias sortiment finns till salu. VÄLKOMMEN MED!

SÖ 25.10 KL. 15 H:FORS - HELIGA HJÄRTATS KAPELL*
MÅ 26.10 KL. 18 EKENÄS - FÖRSAMLINGHEMMET

*) EFTER HÖGMÄSSAN MER INFO, SE WWW.SLEF.FI

STIFTELSEN
BRUMMERSKA
HEMMET

MEDEL FÖR SVENSKSPRÅKIGA ÅLDERSRELATERADE PROJEKT

STIFTELSEN BRUMMERSKA HEMMET
LEDIGANSLÅR MEDEL I ENLIGHET
MED SITT ÄNDAMÅL

ANSÖKNINGSTIDEN BÖRJAR 1.10.2020
OCH SLUTAR 6.11.2020.

ANSÖKNINGSBLANKETT OCH
NÄRMARE ANVISNINGAR:

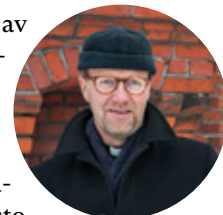
WWW.BRUMMERS.FI

KU firar sitt 100-årsjubileum i nedbantat format

Kyrkans Ungdoms 100-årsjubileum hålls av säkerhetsskäl i förkortat format. Lördagens festprogram koncentreras till en enda tillställning i sockenkyrkan lördagen den 24.10 och en högmässa söndagen den 25.10. På lördag kl. 18 blir det gala-kväll och bokutgivning av KU:s 100-årshistorik med **Sixten Ekstrand**. Biskop **Bo-Göran Åstrand** talar och det blir musikprogram av **Jenny Pulkkinen** m.fl. Festen strömmas på www.youtube.com/kyrkansungdom.

I söndagens högmässa i sockenkyrkan kl. 10 predikar Sixten Ekstrand och liturg är den tidigare verksamhetsledaren **Per Stenberg**. Medverkar gör även **Johan Sten**, **Martti Laitinen**, KU:s blåskvartett m.fl.

De som deltar uppmanas bära munskydd.

Följ med närmare uppdateringar på www.kyrkansungdom.fi

KÄNSLIGHET ÄR EN STYRKA

När **Josefin Silén** står på musikalscenen i Mary Poppins gestalt är hon sval, lätt bitsk och värdig. Men i verkliga livet har hon insett att det är fruktansvärt tråkigt att alltid vara cool och stark.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Det finns ingen plats där man blir så trött på muminskämt, säger **Josefin Silén** om sina studieår i Sverige. Samtidigt var

det framför allt åren vid Högskolan för scen och musik i Göteborg som formade henne till den hon är idag.

– Som finlandssvensk är det ändå lite som att komma hem – vi är ju upp-vuxna med den rikssvenska kulturen. Så fort jag stiger av planet börjar jag tala rikssvenska, så i Sverige inser folk inte att jag är finlandssvensk. På slutet fick jag en liten Göteborgsaccent, så många trodde jag var från västkusten.

Du har återvänt till Finland, först för en roll som Esmeralda i Tampereen teatteris uppsättning av Ringaren i Notre-Dame, nu som Mary Poppins på Svenska teatern. Hur känns det att vara här?

– Konstigt, för jag trivdes jättebra i Sverige och hade tänkt stanna där ett tag till. Men de erbjudanden jag fick

här var inget man tackar nej till. Jag tror att man ibland har en idé om vart man ska i livet, sedan händer något annat – och det visar sig att det var precis det som behövdes.

Du har förberett dig på rollen som Mary Poppins bland annat genom att läsa Travers Mary Poppins-böcker. Hurdan är Mary egentligen?

– Det har varit ett fantasifullt och kreativt arbete att bestämma hurdan hon är. Jag pratade med Markku (regissör Markku Nenonen) om att hon absolut inte får bli alldaglig eller vardaglig. Hon måste ha en värdighet, en integritet. Eftersom Mary kan kännas lite hård var det viktigt för mig att få fram att hon ha goda avsikter och ett gott hjärta.

Är Mary Poppinsensam? Hon kommer in i en kaotisk familj och blir fäst vid den, men i slutändan måste hon lämna den.

– Jag ser henne som den goda häxan eller som en slags skyddsängel. Hon

Josefin Silén hade tänkt bo kvar i Sverige ett tag – men möjligheten att stå på scen som Mary Poppins kunde hon inte tacka nej till.

är inte helt mänsklig, men hon har en mänsklig sida. Tid och rum existerar på ett annat sätt för henne än för oss. Hon är den konstanta, medan allt annat förändras. Det kan kännas ensamt.

Har du själv haft en kärleksfull men sträng mormor/farmor som du kunnat spegla rollen i?

– Både min egen mamma och min moster, faktiskt! De är Helsingforsdamer, men under ytan fyllda av liv och fantasi.

»Jag gråter minst en gång i månaden.«

Har du personlighetsdrag som påminner om Mary Poppins?

– Kanske den bitska humorn! Mitt sätt att trösta människor är att jag försöker hitta lösningar, för det är så jag tröstar mig själv. Det kan uppfattas som hårt ibland. Jag har blivit bättre på att inse att ibland är det inte en lösning man behöver, utan att få sitta med saker tillsammans.

Är du en person som brukar se glaset som halvfullt eller halvtomt?

– Jag har insett att jag egentligen är optimist. Jag är lite av en perfektionist och kontrollfreak, den som tänker: bara jag jobbar tillräckligt hårt löser det sig. Men så kom coronaepidemien – ingen kan jobba sig igenom den! Jag har hittat en acceptans för att saker är som de är.

Är du en känslig person?

– Ja, det är jag. Jag har varit en människa som bitit ihop fruktansvärt hårt under mitt liv, men under min utbildning hade vi en klass och en lärare som på ett genialiskt sätt kunde lirka ut saker ut mig. Ju mer du har tillgång till dina känslor, desto rikare kan du vara på scen. Att alltid vara cool och stark – det kan bli så fruktansvärt tråkigt.

– Det var underbart att hitta känsligheten som en styrka i mig själv, både som skådespelare och som människa. Jag gråter minst en gång i månaden och det känns som en total utrensning. Vi bär alla på mikroaggressioner och mikrosorger som vi inte kan agera på – då skulle det ju bli kaos. Men de sorgerna och aggressionerna försvinner inte, och det är viktigt att hitta något sätt att få ut dem.

Josefin Silén

Uppvuxen på Sommaröarna, Esbo. Bor idag i Tölö i Helsingfors med sin pojkvän, som också är med i Mary Poppins-ensemblen.

Familj: Pojkvän, mamma, pappa, syster, bror och brorsdotter.

Tycker om att yoga och vara ute i naturen.

Drömmer om att få stå på en musikalscen i London. Drömmer också om lycka och nöjsamhet.

Vitlöken växer ändå vidare

»Är det jag som kommer att dra nytta av den här insatsen, eller någon annan?«

DET ÄR HÖST på odlingslotten och vi har snart kommit igenom ännu en odlingssäsong. Det har varit en sommar som gjort det tydligt för mig att avståndet mellan min bostad och den plats där jag odlar grönsaker känns för långt för att odlingen på ett smidigt sätt ska få plats i vardagen. När jag tittar på ogräset som vuxit sig för högt och zucchinin som aldrig riktigt tog sig i skuggan av jordärtskockorna vet jag inte om jag kommer att odla just den här jordplätten nästa år. Jordärtskockorna blommar gult som sina släktingar solrosorna, enstaka humlor surrar fortfarande mellan blommorna. I ett hörn frodas gröngödslingsblandningen av blodklöver och gurkört som jag sådde in efter sommarsemestern. Överraskad tittar jag på gurkörten som redan börjat blomma – även den kommer att ge mat till de humledrottningar som håller på att äta upp sig inför övervintringen.

Blodklövern och gurkörten sådde jag in för att hålla ogräset borta från ett hörn där vi inte hann plantera grönsaker i tid. Växtligheten kan vändas ner i jorden under senhösten och bidrar då med näringsämnen inför nästa odlingssäsong och med biomassa för jordens bakterier och daggmaskar. Är det jag som kommer att dra nytta av den här insatsen, eller någon annan? Och spelar det någon större roll?

DET FINNS EN UNDERTON av avsked i september, men när jag hittar lite bortglömd vitlök som redan fått nya rötter agerar jag på någon sorts instinkt och gräver upp ett hörn av det tidigare potatislandet. En efter en petar jag ner vitlöksklyftorna i lerjorden och tänker att vem som helst blir glad av att mötas av spirande vitlöksblast under det första vårbesöket.

Till och med i småskalig och sporadisk odling finns en rytm och en rörelse framåt, en rörelse som är svår att stoppa. Vitlöken som sås på hösten och skördas nästa sommar binder ihop ett odlingsår med nästa. Likt humledrottningarna som ska starta nya samhällen nästa vår vilar vitlöken under vintern och sträcker sig in i framtiden. Jordärtskockorna som blommar i gult en bit bort är en hälsning från dem som odlade lotten bredvid för många år sedan, och björnbärssnåret som spritt sig in på vår sida är ett permanent besök från den nuvarande rågrannens björnbär som inte känner till några gränser.

Erika Rönngård är redaktör.

När **Emil Anton** började skriva om den kristna trons historia i Irak upptäckte han sina egna rötter. Men boken resulterade också i en kamp med Gud som nästan kostade honom hans tro.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Livet är så flyktigt,

Egentligen började det med flyktingvågen år 2015 – plötsligt hörde Emil Anton irakisk arabiska på närtåget. Han började intressera sig för sin släkts rötter i de syrianska och kaldeiska kyrkorna, som i århundraden levt kvar i det som idag är Irak.

– När jag först fick en bok om kristendomen i Irak i mina händer kändes det som levande vatten. Jag nästan grät, jag sprang omkring i vår lägenhet och sa: Varför har ingen berättat om det här, jag är doktorand i teologi och visste inget!

Han har alltid tänkt på sig själv som katolsk-kristen finsk-irakier, men nu började han fundera på sin identitet. Hans pappa är döpt i den syrisk-katolska kyrkan. Kunde han kalla sig assyrier? Eller var han kanske syrian? Han insåg att det också gått politik i frågan.

– Tillslut sa jag till min syster: Kanske vi är syrianer då. Och hon sa: Aha, är det *det* vi är!

Och hur var det med Abraham?

Emil Anton har sina rötter i tvåflodslandet,

området mellan Eufrat och Tigris – men det har också judarnas stamfader Abraham.

– Insikten om att kristendomen har sina rötter i den gamla kulturhistorien i Mellanöstern kom ganska sent, först på 1800-talet. Före det tänkte man att det inte fanns någon historia före den hebreiska: allt började ju med den hebreiska Bibelns Adam.

Ändå nämns de assyriska och babyloniska rikena också i Bibeln, och det sägs också att judarnas förfäder kom från andra sidan Eufrat, där de tillbad andra gudar.

– Enligt Bibeln härstammar Abraham från Ur i Kaldéen. Det är en ledtråd!

Han minns att han satt med en kompis på en teologisk föreläsning och hörde en talare säga något om att välsigna Israel, med hänvisning till att Gud välsignade Abraham.

– Och då viskade jag till min kompis: Men Abraham var ju från Irak! Min kompis skratade och medgav att han inte tänkt på det, men att man säkert kan välsigna Irak ock-

»Men Abraham var ju från Irak!«

så för omväxlings skull.

När han forskade i Bibelns och tvåflodslandets historia insåg han hur judarnas trauma över att ha tvångsflyttats till Babylonien hänger ihop med kristendomens uppkomst.

– Hela judendomens poäng var ju att judarna fått ett evigt rike, som inte skulle tas ifrån dem. Men sedan kom Nebukadnessar och förstörde deras tempel.

Allt måste tänkas om. Och då kom profeterna.

– Gång på gång säger profeterna samma sak: straffet kom på grund av era synder, men det gör inget, det kommer en ny David och ett nytt tempel ska byggas. Hela världen ska se att Jahve är Gud och Israels tolv stammar ska samlas igen.

Kristendomens berättelse börjar på det stället: i väntan på att profetierna ska uppfyllas.

– Enligt kristendomen har allt det här ju blivit sant i och med Jesus.

Men när Emil Anton länkade samman Gamla och Nya testamentet började grundvalarna i hans tro skaka.

Emil Anton

Redaktör för Vatican News och bloggare (hapatusta.net) och guide i Happy Guide Helsinki.

Hans pappa kommer från Irak, hans mamma från Finland, hans fru från Polen och hans hund från Estland. Han har också en syster och en bror.

Aktuell med boken "Kahden virran maa. Sivilisaation ja kristinuskon irakilainen tarina" (Kirjapaja).

Karta över Tvåflodslandet, med de historiska städerna utmärkta. (Ur boken "Kahden virran maa".)

så kort

De falska profeterna

– Det här skrivprojektet har också varit en kamp med min tro. Jag fick inga färdiga och slutgiltiga svar på mina frågor.

Å ena sidan kändes det fint att se att berättelser ur Bibeln bekräftas av mesopotamiska kilskriftstavor. Den nya forskningen visar att mycket av Gamla testamentet verkligen står på historisk grund.

– Men å andra sidan insåg jag hur förändligad Nya testamentets omtolkning av Gamla testamentets profetior är. Om den kristna tolkningen är sann känns det som att Gamla testamentets Gud inte vet vad han talar om. Och om man läser GT:s löften bokstavligt inser man att de aldrig slår in.

Ett konkret exempel är Israels tolv stammar, som skulle återförenas i det förlovade landet. Tio av stammarna tvångsförflyttades till Assyrien och två till Babylonien.

– Det var en ganska jordisk vision av en återförening – men de tio nordliga stammarna kom

»Alla profeter kändes som falska profeter.«

inte tillbaka. Än idag vet ingen var de är.

Tidigare hade han alltid undrat över hur gnostikerna kunde vara så dumma att de trodde att Gud i GT och Gud i NT var två helt olika gudar.

– Men om man betraktar det hela ut en annan vinkel ser det annorlunda ut. Kristendomen var något nytt, något alldeles annorlunda. Jerusalem var ett himmelskt Jerusalem. Konungatronen fanns i himlen! Det är en alldeles annan sak än ett fysiskt tempel i ett jordiskt Jerusalem, ett palats där det sitter en kung.

Han började känna av spänningen mellan Gamla och Nya testamentet. På långfredagen satt han och citerade Jesus: *Eloi, eloi, lema sabachtani?* (Min Gud, varför har du övergivit mig?)

– Det var mörkt i min själ och med min tro. Alla profeter kändes som falska profeter. Men på påsksöndagen fylldes min Facebook-feed av utrop: "Kristus är uppstånden! Ja, han är sannernligen uppstånden!"

Han insåg att vi idag trots allt fortfarande dyrkar Israels Gud, medan alla de andra av Mellanösterns gamla gudar är borta. Den kristna guden har varit seglivad och omvänder än idag nya hjärtan – också bland de irakier som flytt till Finland.

Våra liv: ett ögonblick

När han följde den kristna kyrkans uppgång och fall i tvåflodslandet upptäckte han också den östliga kyrkans martyrer.

– När förföljelsen av kristna slutade i Rom började den i Persien.

De kristna i Persien beordrades att betala dubbel skatt. Biskopar som omvänt sig från zoroastrism till kristendom drogs inför rätta. Tiotusentals dödades – kanske till och med hundratusentals.

– Det säger också något om hur spridd kristendomen var redan på 300-talet. Så många dödades, och ändå levde kyrkan vidare.

I det område som är dagens Irak har kristendomen aldrig varit statsreligion, aldrig haft någon maktposition.

– Ändå har kristendomen överlevt i 2 000 år.

På 1300-talet förstörde den brutala mongolhärskaren Timur Lenk mycket av den kristna kyrkan i Irak. Många konverterade till islam av ekonomiska orsaker. Det blev inte så mycket kvar av kyrkan: bara en liten spillra i norra Mesopotamien, kring Mosul och uppe i bergen.

– En orsak till att något ändå finns kvar är att kyrkan trots allt en gång var jättestor. På medeltiden var den östsyrisk kyrkan, med sin patriark i Bagdad, den kyrka som geografiskt omfattade det största området i världen. Den sträckte sig från Kairo till Kina och Indien och hade miljoner medlemmar.

Idag håller kyrkan på att dö ut i sitt hemland, men tack vare invandringen blomstrar den i stället i nya länder: till exempel i USA och Sverige.

När Emil Anton lärde känna sin fars familjs troshistoria läste han samtidigt otaliga berättelser om människor som levte i hans fars hemland för tusentals år sedan. I brev som är skrivna för 4 000 år sedan klagar de på sin ekonomi eller på familjebekymmer.

– I mitt eget huvud tror jag att den tid där jag lever är den viktiga – men när jag ser den stora bilden inser jag verkligen att våra liv bara varar ett kort ögonblick.

Någonstans här, i livets flyktighet, finns också svaret på varför han trots allt fortfarande är kristen.

– Vad gör jag med ateism? Livet är så kort. Livet är alltför kort för att vara ateist.

Då **Anette Engsbo** låg på operationsbordet för att få sin cancertumör borttagen såg hon Gud i kirurgens ögon. Idag har hon varit fri från cancer i tre år och berättar inte bara om fysiskt helande, utan också psykiskt och andligt.

TEXT OCH FOTO: **JOHANNA GRANLUND**

Anette Engsbo har nyss fyllt fyrtio. Hon var trettiosex då hon hittade en knöl i bröstet som visade sig vara cancer. – Min mamma hade dött i cancer. Min mormor hade dött i cancer. Flera av mina mostrar hade dött i cancer. Det visade sig att jag har en ärftlig gen som heter BRCA2 som ökar risken för cancer, säger Anette.

Hon blev snabbt opererad och genomgick strålnings- och cellgiftsbehandlingar och man kunde konstatera att canceren var borta.

– Då jag opererades såg jag Gud i kirurgens ögon. Just då tänkte jag att jag nog bara inbillade mig, men i efterhand har jag tänkt att Gud kan verka på så många olika sätt, också genom människor. Jesus tvingar sig aldrig på, utan vi måste be om hans hjälp. Många bad för mig och jag kapitulerade och överlämnade mitt liv i Guds händer.

Nugår hon på kontroll varje halvår och haren förebyggande medicin som hon troligen kommer att äta livet ut.

Jesus blev avgörande

Ett cancerbesked vänder upp och ned på livet och Anette Engsbo är en annan person idag än vad hon var innan hon insjuknade. Hon har alltid trott på Gud och som barn var hon den enda i familjen som sökte sig till församlingen. Hon deltog i barnkörer, juniorverksamhet och senare som hjälpledare.

– Jag trodde på Gud och hade honom med mig genom livet, men Jesus förstod jag mig inte på förrän jag blev sjuk. Ett par gånger då jag bad upplevde jag Jesus väldigt starkt och insåg att det bara är genom honom vi kan förstå vem Gud är. Det var något nytt för mig och då började det hända saker i mitt liv.

Anette Engsbo konstaterar att hon inte bara har blivit fysiskt helad från cancer, utan också från andra saker som tyngt henne både psykiskt och andligt. Sjukdomen fick henne på knä. Det var allt eller inget och hon sökte

»Jag fick ta till mig att jag var förlåten.«

Anette Engsbo

Bor i Övermalax med man och tre barn.

Jobbar som ungdomsarbetsledare i Malax församling och som verksamhetsledare för psykosociala föreningen Träffpunkten, båda på deltid.

Familjen är särskilt viktig för henne som själv växte upp utan kärnfamilj.

På gång: att börja motionera.

sig till Jesus. Bakom sig hade hon en tuff barn-dom och uppväxt. Hennes far var alkoholiserad och psykiskt sjuk och han dog då hon var liten.

– I efterhand inser jag att jag var deprimerad redan i högstadiet. I gymnasiet var det som värst, då skolkade jag en dag i veckan. Under mitt vuxna liv har jag gått i terapi från och till och jag har själv studerat utvecklingspsykologi. Jag har sökt hjälp på många olika ställen, också i yoga, chakrameditation, hos siare och helare. Jag vill inte döma någon som sysslar med sådant men jag upplevde att jag fick kontakt med mörka krafter och började må ännu sämre. Idag skulle jag aldrig yoga eller gå till siare, säger hon.

Först då hon sökte sig till Jesus upplevde hon att hon hittade helande också för sitt söndriga inre och målet för sin andliga längtan. Tidigare hade hon kämpat mycket med skuld och skam som hon tagit på sig som barn till en far som kämpade med missbruk och psykisk sjukdom.

– Till sist förstod jag att jag faktiskt fick lägga allt det på korset tillsammans med saker jag själv hade gjort och ta till mig att jag var förlåten. Det var en enormt befriande upplevelse.

Med det följde att hon också började lära sig att förlåta andra, både levande och döda, som gjort henne illa.

– Jag ber för människor i stället för att ha-ta eller prata illa om dem och jag håller på att lära mig att se på konflikter på ett annat sätt. Jag försöker stanna upp och fråga mig vad Je-

Den trygghet och förtröstan som Anette Engsbo förr saknade och förgäves sökte runtomkring sig har hon hittat hos Gud. Relationen till Gud bär hon hela tiden med sig i sitt eget hjärta.

A woman with short dark hair, smiling, stands outdoors. She is wearing a bright orange jacket, a colorful floral scarf, and dark pants. She is leaning against a large grey rock. The background consists of trees with green and yellowing leaves, suggesting an autumn setting.

Trefaldigt helad

sus skulle ha gjort. Jag har insett att jag faktiskt kan välja hur jag ska bete mig och hur jag ska se på det som händer i mitt liv, säger hon.

Vågar lämna framtiden åt Gud

Trots att Anette Engsbo varit fysiskt frisk i tre och ett halvt år har det inte varit lätt alla dagar. Rädslan över att få återfall har tidvis varit svår, särskilt då någon av halvårskontrollerna har närmat sig, men också på det här området har hon upplevt ett slags helande.

– Jag är inte längre rädd för att dö och jag har sluppit dödsångesten nästan helt. Det handlar om att släppa kontrollen och lämna allt åt Gud. Det har inte varit lätt att kunna göra det och det är fortfarande ganska nytt för mig, säger hon.

»Om jag själv ska kontrollera finns det inget utrymme för Gud att handla.«

Hon tror att den dramatiska omvälvningen som cancerdiagnosen innebar gjorde det lättare för henne att ge upp allt och ge över åt Gud. Medan den vanliga vardagen lunkar på kan det vara svårare att släppa kontrollen över det egna livet, trots att man kanske ber om helande eller förändring på något område.

– Jag har vissa tendenser till att bli kontrollerande, men om jag själv ska kontrollera allt finns det inget utrymme för Gud att handla med mig.

Bönen är viktig för Anette Engsbo, men idag ber hon sällan att saker ska bli på något specifikt sätt. I stället lyfter hon helt enkelt fram situationen inför Gud, lämnar den åt honom och försöker vara öppen för vad han vill.

– Det här är något jag också försöker förklara för ungdomarna i mitt arbete som ungdomsledare. De står inför så många vägskalet i livet.

Själv har hon gång på gång märkt hur saker har ordnat sig då hon lämnat dem åt Gud.

– Det går inte alltid lätt när Gud ska reda upp sådant vi ställt till med, men det blir rätt. Det känns fortfarande stort och nytt för mig att kunna göra det här, men jag har sett så mycket bli bra i mitt liv att jag vågar lita på att jag faktiskt kan lägga min framtid i Guds händer.

JAN OLE ARBETAR I DÖDENS NÄRHET

Begravningsentreprenören **Jan Ole Österroos** har följt både sin fru och sina föräldrar till graven. Då någon avlider är det hans roll att stöda de anhöriga i allt det praktiska som hör dödsfallet till.

TEXT OCH FOTO: **JOHANNA GRANLUND**

»Jag måste samla mig och utföra det praktiska som behöver göras.«

Jan Ole Österros har jobbat som begravningsentreprenör i 33 år och sett hur traditionerna kring begravningar förändrats.

Innan Jan Ole Österros blev begravningsentreprenör för trettiofem år sedan jobbade han som polis. Det var delvis via polisyrket som han kom in på sin nya bana.

– Som polis fick man ge anhöriga dödsbud och hantera hemdödsfall. Småningom märkte jag att det fanns ett behov av en begravningsentreprenör i Malax, där det hade funnits ett tomrum sedan en tidigare begravningsbyrå stängde på sextiotalet, berättar Österros.

Hans dåvarande hustru hade tagit över blomsterhandeln i Malax och också hon noterade att kommunen skulle vara betjänt av en egen begravningsbyrå.

Någon egentlig utbildning för begravningsentreprenörer finns inte i Finland, men Jan Ole Österros var som sagt van att arbeta i dödens närhet och via en branschorganisation har han kunnat delta i utbildning och kurser.

– Jag har aldrig tyckt att det varit otäckt att hantera någon avliden. Redan inom polisväsendet var jag med vid obduktioner. Jag brukar säga att det som jag inte har sett, det finns inte. Situationen då någon har avlidit kan se ut på så många olika sätt, men alla avlidna ska ändå behandlas likadant.

Hans riktlinje vid kistläggning och visning av de avlidna är att alltid försöka göra det så vackert som han själv skulle vilja ha det.

Ständigt tillgänglig

Då Jan Ole Österros öppnar byrån klockan nio på morgonen vet han sällan exakt vad dagen ska föra med sig. Vid sidan om öppet-hållningstiderna har han en jourtelefon som är påslagen dygnet runt.

– Man vänjer sig vid att alltid vara tillgänglig. Jag kan slappna av och känna att jag är ledig fast jag vet att någon kan ringa när som helst. Ringer någon är det bara att avbryta det jag höll på med och gå in och tvätta upp sig, säger han.

Till de vardagliga uppgifterna som begravningsentreprenör hör att ta emot anhöriga och planera begravningar. De avlidna hämtas från bäddavdelningar eller sjukhus, kistläggs och kläs. Begravningsbyrån beställer gravstenar och koordinerar det praktiska tillsammans med församlingar och serveringspersonal. Österros har också fått göra många utlandsresor i arbetets tecken.

– Man kan hamna nästan var som helst. Jag har fört och hämtat många avlidna till eller från Sverige. Det hör till standardproceduren att hämta avlidna med bil inom hela Norden, men ibland kör jag också längre bort som till Bosnien eller till andra delar av Europa. Det kan bli långa och tunga resor, men samtidigt är det inressant.

Han uppskattar att arbetet är så omväxlande och att han får träffa så många olika människor.

– Det känns också bra att kunna hjälpa människor i en svår situation. Min viktigaste uppgift då jag möter de anhöriga är att lyssna. Det är inte jagsom är i huvudrollen, säger Österros.

En del har skrivit brev eller berättat för sina anhöriga hur de vill att begravningen ska

Jan Ole Österros

Begravningsentreprenör i Malax.

Uppvuxen i Korsnäs. Bor i Vasa under vinterhalvåret och vid stugan i Malax skärgård under sommaren.

Familjen består av två vuxna söner, en sambo och hennes två vuxna söner samt fem barnbarn.

Trivs med att syssla vid stugan och jobba i skogen.

ordnas då den dagen väl kommer. Fast de anhöriga kan vara av olika åsikt om hur begravningen ska se ut är det ändå den avlidnes vilja som är riktgivande.

– Det står i begravningslagen att man ska tillmötesgå den avlidnes vilja så långt det är möjligt. Vill man skriva ner sina önskemål brukar jag poängtera att det är viktigt att också visa det man skrivit åt sina anhöriga och inte bara lämna dokumentet liggande någonstans där det sedan inte hittas i tid, poängterar Österros.

Döden är det enda säkra

För de anhöriga är naturligtvis varje dödsfall tungt och svårt. Personligen tycker Jan Ole Österros att arbetet är tyngst de gånger då unga människor dör.

– Det kan vara en ung förälder som lämnar små barn efter sig, eller barn som dör i olyckor. Sådana situationer är svåra, men jag kan ju inte låta alla känslor som finns inombords svalla fritt. Jag måste samla mig och utföra det praktiska som behöver göras.

Han har själv kistlagt och begravt sin fru och sina föräldrar då de gick bort. Hans fru dog i cancer år 1996.

– Eftersom hon var sjuk var vi på sätt och vis förberedda på hennes död. Våra två söner var med och lade henne i kistan. Jag har också fått ordna begravningar för många släktingar och bekanta. Det känns som att man får göra dem en sista tjänst.

Jan Ole Österros konstaterar att arbetet med de döda har påverkat hans livssyn i den bemärkelsen att han inte är rädd för döden.

– Döden är det enda säkra. Jag tror ändå inte att det här arbetet får mig att leva på något annat sätt än vad jag annars skulle ha gjort. Jag har alltid varit ganska realistisk. Fast jag jobbar i en speciell bransch är det här trots allt ett vanligt företag där man ska få det att gå ihop, så jag kan inte tänka på döden så aktivt hela tiden, säger han.

Vad som händer efter döden vill han inte uttala sig om.

– Nog har jag någon slags inre tro, men i just den frågan har jag ingen åsikt. I min yrkesroll hör det i alla fall till att jag behandlar alla trosinriktningar med samma respekt. Idag talar mina kunder sällan med mig om ett återseende i himlen. Det gjorde de kanske mer förr. Men vad de tänker innerst inne eller har talat med prästen om vet jag förstås inte. Samtidigt märker jag att kyrkan åtminstone här i trakten fortfarande spelar en roll vid dödsfall. Man vill ha ceremonin och det traditionella.

Välkommen till Tunaberg!

På vårt seniorhem kan du bo bekvämt och bekymmersfritt med eller utan skräddarsydd service just för dig. Vi har även fräscht möblerade hyresbostäder för kortvarigt boende samt ett mysigt gästrum om dina vänner vill övernatta. Karins kök tillreder läcker husmanskost och vill du unna dig ett glas vin eller en konjak till kaffet så går det bra.

Vår härliga personal är proffsig och vi talar alla svenska.

Välkommen onsdagar kl 14 på kaffe och bulle. Rundvandring och info. Eller ring vår verksamhetsledare Annika von Schantz, tel 040 537 0376. Framnäsängen 4, Esbo. www.winbergs.fi

"Fängslande, hisnande!"
Erik Vikström, biskop emeritus
DAGE HÄRUS' BIOGRAFI:
I går kris, i dag succé
Köp från Akademiska Bokhandeln,
eller beställ direkt:
040-5004827

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS Tel 612 9890
www.arnasborg.fi Jour 0400 977 000

KUNGÖRELSE

KYRKAN I ESBO
Esbo kyrkliga samfällighet

Nedan nämnda familjegravar på Esbo kyrkliga samfällighets begravningsplatser har inte blivit iståndsatta trots uttrycklig uppmaning av gemensamma kyrkorådet. Denna uppmaning att iståndsätta graven har delgetts gravrättsinnehavaren med ett brev eller med en kungörelse i tidningarna 26.9.2019 och med ett på vederbörande gravar utsatt meddelande. Direktören för fastighetssektorn i Esbo kyrkliga samfällighet har i enlighet med gemensamma kyrkorådets delegeringsbeslut 21.9.2020 beslutat förklara gravrätten till nedan nämnda gravar förverkad och att gravarna återgår i Esbo kyrkliga samfällighets besittning.

PÅ KAPELLETS BEGRAVNINGSPLATS

Avdelning: grav

B: 61, 152 **C:** 12, 160 **D:** 80, 94 **E:** 12 **G:** 14, 73, 148 **H:** 17, 23, 47, 116, 164 **I:** 42, 90, 103 **A1:** rivi 2, hauta 8

PÅ KYRKANS BEGRAVNINGSPLATS

Avdelning: grav

D: 7, 121, 179, 209 **E:** 133 **F:** 83, 84, 117, 156, 169 **G:** 90, 150, 222, 245 **H:** 69 **I:** 54, 111 **N:** 91 **U:** 36, 74, 207 **V:** 51 **W:** 81, 97, 120 **X:** 18, 102, 106, 127, 130 **Y:** 24, 129 **Z:** 91 **Å:** 164 **Ä:** 16, 139, 272, 275, 299 **Ö:** 69, 83, 129 **B1:** 74, 394 **C1:** 15, 17, 31, 32, 39 **F1:** 88 **G1:** 48 **I1:** 25, 41, 67

PÅ KLOCKARMALMENS BEGRAVNINGSPLATS

Avdelning: grav

A: 6.11 **B:** 15.7 **J3:** 11.16

Samtidigt meddelar direktören för fastighetssektorn att gravvårdar eller andra konstruktioner och lösa föremål på graven övergår med stöd av begravningslagen 14 § till församlingen utan vederlag, ifall innehavaren av gravrätten inte har avlägsnat dem inom sex månader från att gravrätten har upphört. Innan gravvården avlägsnas skall gravrättsinnehavaren ta kontakt med Esbo kyrkliga samfällighets gravkontor för att försäkra sig om att det inte har fattats beslut om att gravvården skall bevaras, i vilket fall den inte får avlägsnas.

Rättelseyrkan rikad till gemensamma kyrkorådet får lämnas in av den som beslutet gäller eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet. Rättelseyrkandet skall framställas inom 14 dagar och adresseras till gemensamma kyrkorådet, PB 200, 02771 Esbo. Ett fullständigt protokollsutdrag, som behövs för rättelseyrkandet, fås i Esbo kyrkliga samfällighets ämbetsverk tfn 09 80 501.

Ärendet har delgetts idag också med en på vederbörande gravar utsatt kungörelse.

I Esbo 15.10.2020

BEGRAVNINGSBYRÅ HAUTAUSTOIMISTO

WERTHMANN

Fullständig begravningservice sedan 1912

KARIS
Köpmansg. 18, 044 509 1817

EKENÄS
Gustav Wasas g. 14, 044 509 1818

HANGÖ
Bulevarden 9, 044 509 1819

INGÅ, SJUNDEÅ
044 509 1817

DEJOUR 24 h 0400 473 391

Specialläkar-mottagningar
Undersökningar
Recept
Utlåtanden
Operationer

KRISTINA MED

WE OPERATE WITH THE BEST

Oy KristinaMedi Ab
- sakkunnig hälsovård & kirurgi

Tilläggsinfo & tidsbeställningar
vardagar kl. 9-16 tel. 06 -357 8700

Oy KristinaMedi Ab
Lappfjärdsvägen 10
64100 Kristinestad

www.kristinamedi.fi
www.facebook.com/kristinamedi

Vi är verksamma i f.d.
Bottenhavets sjukhus OP-lokal

Diabetes
Fysioterapi
Gastroenterologi
Gynekologi
Inre medicin
Ortopedi
Plastikkirurgi
Psykologi
Urologi
Öron-, näs- & halssjukdomar

Välkommen till oss!
1. Remiss
2. Försäkring
3. Privat

Vi svarar gärna på ev. tillägsfrågor.
Sakkunnig hälsovård & kirurgi snabbt, nära och enkelt!

www.kyrkpressen.fi

För din och
andras
säkerhet

- * Plexivisir
- * Andningsskydd
- * Handskar
- * Desinficerings-
medel

från oss

**Vi erbjuder bygg och renoveringstjänster
till både privatpersoner och företag!**

- Bemanning inom bygg
- Nybyggnationer
- Ombyggnationer
- Plattsättning
- Terrasser och bryggor
- Renoveringar
- Fasad och takarbeten
- Fönster och dörrbyten
- Målning och tapetsering
- Badrums arbeten
- Golvläggning
- Inrednings arbeten

Tag kontakt för gratis översyn
och kostnads kalkylering!

Oy RSW Ab
Rakennuspalvelu • Byggtjänst

Sixten Wester 0400 357 931
sixten.wester@rswbyggtjanst.com

SOLPANELER
och tillbehör från oss!

Kontakta oss –
och begär offert!

Elhuset/ Sähkötalo

Närpesvägen 26, Närpes | tfn 0500 361 779 | e-post: stefan@elhuset.fi
www.elhuset.fi

SIGGPAC

www.siggpac.fi

Köpes antikviteter

i hela svenska Österbotten

- 1700-1800-tals möbler oberoende av skick
- Arabiaporsliner, glasföremål från Berga, Sandnäs o. Grönvik

- Övrigt antikt lösöre, hela dödsbon och privata museér

Köp- och försäljning Raul Pohjonen

Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

Kontant betalning
Varorna
avhämtas.

Julen närmar sig med stormsteg!

**Nu kan ni beställa
företagsgåvor från oss!**

- Glögg 2 st olika med äkta kryddor
- Geléer och sylter i olika smaker m.m.
- Handgjort fudge och marmelad

Gå in på vår hemsida www.granholms.fi
Beställningar tas emot via e-post sales@granholms.fi eller tel. 050 5225711

Nytt!
Nyrenoverade
dubbelrum

Julsemester

349 €/pers./2 dygn

399 €/pers./3 dygn

439 €/pers./4 dygn

479 €/pers./5 dygn

Logi i dubbelrum, frukostar, en buffémåltid per dag,
tillgång till spabadet och gymmet samt
mysigt julprogram och inträde till jultidens danser.
Under julhelgen serveras ett läckert julbord med
alla traditionella julrätter.

På julafton ingår även en julig kvällsmat i priset.

Tilläggsavgift för enkelrum 35 €/dygn

HÄRMÄ SPA

Vaasantie 22, Ylihärmä
Tfn (06) 483 1600
www.harmaspa.fi

FÖR SKOGEN

Oregon Speedcut
motorsågskedja

12.00
st

Kedjeolja

Aspen 2-T bensin
Filar och tillbehör

Limträskivor förmånligt

LED Arbetsbelysning
2x30 W med stativ **39.90**

NÅ 80 000
HUSHÅLL I
SVENSKFINLAND
MED EN ANNONS!

KP
KYRKPRESSEN

BOKNINGAR:
040 144 6200

www.kyrkpressen.fi

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Skötsam 24-årig heltidsstuderande söker hyresbostad i Helsingfors. Rökfri och inget husdjur. 0504305634 / Joakim

UTHYRES

Centralt men lugnt belägen ETTA i ÅBO vid Vårdbergsgatan. Hyra 565/mån+el+vatten enligt förbrukning, bredband ingår. Gott skick med renoverat badrum. jukka.korin@gmail.com

Stiftelsen Lillegården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 0505903780 tis-to 9-12.

Uthyrer tvåa, 54 m², i Åbo. Utmärkt läge och bra planlösning. Gott skick med ny stor inglasad balkong med trevlig utsikt. Våning 6/8. Inflyttning enligt överenskommelse mellan 1.11 och 31.12. Tel. 0500-368456.

Norra-Haga, tvårummare, 42,5 m², balkong mot park, nyrenoverat badrum, 780€/mån+vatten. Ledig. Ring 050-3058049

Möblerad enrummare, 31 m² + kv uthyrer i Munkshöjden på tidsbundet kontrakt enl. överenskommelse. Tel: 040-5015635

KÖPES

Etta eller tvåa i Åbo centrum nära universiteten köpes. Tel. 0503042066

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webb-verktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

Lämna in din hyresannons via webben

KYRKPRESEN.FI

Och spara 5 euro i serviceavgift!

LEDIGA TJÄNSTER

Vasa kyrkliga samfällighet rekryterar en **FAMILJERÅDGIVARE**

Platsannonsen finns i sin helhet på sidan vasaevl.fi/rekrytering
Ansökningstiden går ut 30.10.2020 kl. 16.00.

KYRKAN I VASA⁺

Vill du jobba i en aktiv och öppen församling?
Vi behöver en nya medarbetare:

*** daghemsföreståndare**

Nyfiken? Läs mera om tjänsten på:
www.mariehamnsforsamling.fi
Välkommen med din ansökan!

Mariehamns församling

Vill du jobba med ungdomar och skriftskola i en tvåspråkig miljö?

Vi söker dig, som brinner för skriftskola och arbete bland ungdomar.

Ingå församling är en aktiv tvåspråkig församling i Västra Nyland med c. 4 000 medlemmar och blicken inriktad mot framtiden. Nu söker vi dig, som vill jobba med ungdomar och vill ta hand om församlingens svenskspråkiga ungdomsarbete. Dessutom vikarierar du och samarbetar med församlingens finskspråkiga ungdomsarbete.

Vi söker dig som

- är en ungdomsarbetsledare
- har erfarenhet av ungdomsarbete och skriftskola
- är svenskspråkig, men har också goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska och kan jobba på båda språken
- är nyfiken, aktiv och jobbar bra både självständigt och som en i arbetsteamet.

Vi erbjuder en tjänst där:

- du är med och utformar, planerar och verkställer ungdoms- och juniorarbetet i församlingen
- du ansvarar för församlingens svenskspråkiga ungdomsarbete och deltar i församlingens finskspråkiga ungdomsarbete
- du koordinerar och har huvudansvaret för planeringen och verkställandet av konfirmandundervisningen
- du ansvarar för ungdomsgudstjänsterna i församlingen
- du är med och rekryterar och leder frivilligarbetare
- du deltar i samarbetet med lågstadieskolorna på vårt område
- du medverkar i församlingens juniorarbete tillsammans med barnledarna.

Formella krav för ungdomsarbetsledaren är en avlagd examen i kyrkans ungdomsarbetsledarutbildning samt utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska. Tjänsten är en heltidstjänst och i kraft tillsvidare.

Grundlön enligt kravgrupp 502. Den som blir vald ska enligt lag inlämna ett straffregisterutdrag. Tjänsten har fyra månaders provotid. Ingå församling är en rökfri arbetsplats.

Ansökan med CV och personporträtt skickas till kyrkoherde Tom Sjöblom (e-post: tom.sjoblom@evl.fi, tel: 040 485 1045, postadress: Ingå församling, PB 5, 10211 Ingå) senast 30.10.2020 kl. 12. Närmare uppgifter fås av kyrkoherde Tom Sjöblom. Intervjuer hålls vecka 47.

Ingå församling

MALAX KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET⁺

Vi lediganslår en ordinarie tjänst som

KYRKOEKONOM (80%)

Mera information finns på www.bergöförsamling.fi, www.malaxforsamling.fi och www.petalaxforsamling.fi.

Vi söker en
UNGDOMSARBETSLEDARE
ansökningstid 15.10-8.11.2020
se www.abosvenskaforsamling.fi

Ledig tjänst inom diakonisektorn

Tjänsten är ledig att sökas senast 3.11.2020 kl. 16.00. Behörighetskrav är diakon eller diakonissa.

Närmare uppgifter om tjänsten ger kyrkoherde Anders Lindström per tfn 0400-527 488 eller per e-post: anders.lindstrom@evl.fi
Kompletterande info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

KYRKAN I ESBO⁺ Esbo svenska församling

Vill du vara
**T.F. UNGDOMS-
ARBETSLEDARE eller
SÄSONGSTEOLÓG på
Esbo svenska församlingens konfirmandläger 2021?**

Foto Jani Laukkanen

Vi behöver en ungdomsarbetsledare för lägren Solvalla 1, 7.6-14.6, Kiipula, 28.6-5.7 och Vierumäki 2, 12.7-19.7.

Det formella kravet är kyrkans ungdomsarbetsledarexamen. Också en obehörig med erfarenhet av ledaruppgifter på läger eller studier som siktar på kyrklig examen kan komma i fråga. Grundlön för behörig 2381-2660 €/mån. beroende på arbetserfarenhet.

Vi behöver också 3-4 säsongsteologer för våren och sommaren. Du får komma in med önskemål om hur många läger du kan tänka dig och vilka tider. Lönen är 1810-1937 €/mån. beroende på studiepoäng och arbetserfarenhet.

Annonsen i sin helhet: esboforsamlingar.fi/information-kansli/job. Mer information om lägren: esboforsamlingar.fi/kom-med/skriftskola/konfirmandgrupper-2021

Ansökningar senast 6.11.2020 kl. 12.00 till församlingarnas registratur, per e-post till kirjaamo.espoo@evl.fi eller till Esbo kyrkliga samfällighet, Registraturen, PB 200, 02771 Esbo.

Titta in på
WWW.KYRKPRESEN.FI
för mer kyrkliga nyheter.

Kyrklig vigsel

Kyrkan ska avsäga sig sin vigselrätt

Efter HFD:s beslut har diskussionen kring den kyrkliga vigseln tagit nya varv och synvinklar. Det tycks uppstå olika handlingsätt i stiftet. Samtidigt överförs besluten till enskilda präster. Så här kan det inte vara!

Jag tycker att kyrkan skulle avsäga sig sin vigselrätt och erbjuda alla par möjligheten till en kyrklig välsignelse. Hur skulle man då undvika allvarliga konflikter? Nyckelfrågan är hurdan denna välsignelseförrättning är.

Det är ytterst viktigt att man finner en sådan välsignelseformel att alla kan ta den i bruk utan våld mot sig själv.

I förrättningens texter ska man inte ta ställning till homo- eller heteroförhållanden. Här välsignas ett par som samhället har vigd, inte

"Här välsignas par som samhället har vigd."

te deras sexuella inriktning, inte heller deras beslut, utan deras gemensamma liv.

Nuförtiden är det ganska vanligt att frånskilda vigs i magistraten och välsignas kyrkligt. Vi skulle vinna mycket om alla äktenskap skulle vigs på samma sätt oavsett kyrkotillhörighet, tidigare äktenskap eller sexuell inriktning.

KAIKU MÄENPÄÄ

Sexuella övergrepp

Jag blev argare och ledsnare

Jag ber att få rikta ett varmt tack till Maria Sundblom Lindberg för hennes inkast "Se till mig som liten är" i KP nr 20. Så värdefullt och viktigt, tack Maria!

Underminsuppväxt i Nykarleby blev jag som ung vuxen utsatt för sexuella övergrepp av en betydligt äldre man. Detta var något som jag höll inom mig alldeles för länge och inte berättade för någon, förrän det till sist blev omöjligt att fortsätta låtsas som om det aldrig hade hänt. Tiderna då jag ensam bar på det hela kan inte beskrivas på annat sätt än att de var ensamma och jag anklagade mig själv. Det som Maria skriver om i sitt inkast, att förändras till "argare, ledsnare" och "svår", är något som jag känner igen. Även nu i skrivande stund, trots att det gått över 20 år, känns det i hjärtat.

När jag för ett antal år sedan försökte ta upp det sked-

"Att inte vara tyst hjälper och helar tror jag."

da med den numera avlidne mannen, frid över hans minne, kunde han inte erkänna vad han gjort: "jag minns ingenting, dina minnen skrämmar mig". Kanske svarade han så för att det var för skamfylldt att erkänna det han gjort, kanske också han anklagade sig själv? Knappast var det av elakhet, men det gjorde ont i mig. Igen. Han gav mig ingen upprättelse. Således fick jag, och får fortsättningsvis, sköta mitt helande själv, men med värdefull hjälp av terapi och förstående medmänniskor. Det går det också, tar kanske bara mera tid, men nu är jag inte längre tyst om detta och det skedda definierar mig inte längre. Att inte vara

tyst helar och hjälper tror jag. Jag talar och skriver, inte för att anklaga vare sig mig själv eller mannen i fråga, men för att hjälpa mig själv och andra.

Därför är jag så glad över att också Maria och många andra talar ut om det de varit med om, ty jag vill tro att det helar och hjälper oss att förebygga sexuella övergrepp och trakasserier. Jag vill tro att vi bygger en bättre framtid på det sättet.

SIMON HÄGER, Helsingfors

Kollekt

Varför kan man inte betala med bankkort?

Nu under pågående coronapandemi har det varit vanligt i de flesta lutherska kyrkor att kollekten uppbärs i skålar vid utgången. Bland annat detta har lett till att kollektintäkterna för behjärtansvärda ändamål har minskat avsevärt.

I våra frikyrkor använder man betalterminaler, och har gjort det redan en tid.

Det här aktualiserar en fråga som många av oss ställer,

"De flesta går sällan med kontanter på fickan."

varför vi inte i våra lutherska kyrkor i Finland kan betala kollekten med bankkort i en betalterminal. Vi har hört att det möjligen har att göra med identitetsfrågor eller att kunna spåra betalaren. Detta verkar på något sätt långsökt, då vi betalar med bank-

kort bland annat i butiker, på bensinstationer och på nätet. Viska också beakta att de flesta i dag väldigt sällan går med kontanter på fickan, men gärna vill ge ett bidrag.

Vi önskar få ett uttömmande svar från Kyrkostyrelsen eller vederbörande myndighet och hoppas att frågan kunde lösas snabbt.

GÖSTA STEFFANSSON
ANN-BRITT OLENIUS-STEFFANSSON
Sibbo

folkhälsan
kompetens – engagemang – omsorg

Bo hemma på Folkhälsan

Hos oss kan du bo som hemma också när hälsan sätter stopp för att bo ensam. Du får just den hjälp du behöver när du behöver den. Kontakta oss gärna, så berättar vi mer.

Blomsterfonden,044 333 1628
Helsingfors

Brummerska hemmet,040 749 4194
Helsingfors

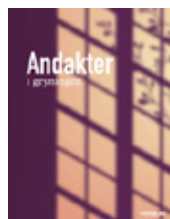
Kristinagården,050 575 88 99
Helsingfors

www.folkhalsan.fi/bo

ORD FÖR INRE RUM

Andakter i gryningen

Att börja dagen med en andakt är att påminna sig om att vi inte är ensamma. I den här boken medverkar tjugosex av de mest uppskattade andaktshållarna i Morgonandakten i svenska P1: Christina Lövestam, Jonas Eek, Kent Wisti, Susanne Dahl och Werner G. Jeanrond m.fl.
Verbum, inb. 31,50

Varje dag ropar jag till dig

Andaktsboken innehåller 75 betraktelser för kyrkoåret. Den blir en fin följeslagare under året. Medverkande: Britta Hermansson, Camilla Lif, Fredrik Modéus, Patrik Hagman, Peter Halldorf, Cristina Grenholm m.fl.
Argument, inb. 23,50

HÅKAN ARENIUS

En minut om dagen

– En årsmängd bibelord med korta kommentarer

En andaktsbok i twitterformat! 366 korta bibelcitater följs av en kort reflektion.
Libris, hft. 21,80

KARIN JOHANNESSEN

På kammarn

– Andlig återhämtning med biskop Karin

Med enkla och vardagsnära övningar visar biskop Karin Johannessen hur vi alla kan hålla hjärtats samtal med Kristus levande.

Argument, inb. 19,80

CHARLOTTE FRYCKLUND

Bibels kvinnor

– 101 möten med kända och okända systrar

Det finns många kvinnor i Bibeln. Vissas röster är starka, andra gånger vet vi inget mer om kvinnan än hennes namn, om ens det. Här får vi lära känna de bibliska kvinnorna, samtidigt som vi leds genom Bibels stora berättelse och får insikter om våra egna liv.
Argument, inb. 24,00

Årskalendern Ecclesia 2021

Fickkalendern med kyrkoårets alla högtider.
Ringpärm, 15,00

Andra tryckningen!

Första tryckningen av Christa Mickelssons berörande bok *Ett blodkärl som brast* gick snabbt åt. Nu kommer andra tryckningen!

Fontana Media, hft. 24,90

www.fontanamedia.fi • tfn 040 831 5897 • info@fontanamedia.fi
Tölöorggatan 2 B vån. 8, 00260 Helsingfors

Fontana Media

KURIREN GRATIS RESTEN AV 2020

till **NYA** prenumeranter som betalar sin prenumeration i höst

kuriren

KNUTPUNKT FÖR SVENSKFINLAND ÖVER 60 ÅR

TILL SAMMA FÖRMÄNLIGA PRIS

89€

JA TACK!

- ☒ JAG VILL PRENUMERERA PÅ KURIREN
- ☐ För resten av 2020 och hela 2021 för 89 € (inom Norden).
 - ☐ Fem (5) provnummer för endast 26,50 €.
 - ☐ Ett halvt år för endast 46,50 €.
- ☒ JAG DELTAR I KURIENS UTLOTTNING AV PRESENTKORTET TILL NÅGON AV S-GRUPPENS BUTIKER.

SÄND KURIREN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

SÄND RÅKNINGEN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

☐ Nej tack, jag vill inte prenumerera på Kuriren. Jag deltar endast i utloTTningen av presentkortet till någon av S-gruppens butiker. Jag returnerar beställnings- och utloTTningsblanketten försedd med frimärke. Var snäll och stryk över den färdigtryckta adressen på kupongen och skriv: Kuriren, PB 12, 65101 VASA.

Erbjudandet gäller till 30.11.2020

Kan sändas ofrånkerat inom Norden
Kuriren betalar portot

kuriren

PB 12
SVARFÖRSÄNDELSE
KOD 5005430
65103 VASA

VI LOTTAR UT ETT PRESENTKORT

Prenumerera och delta i utloTTningen!

Nu har du möjlighet att vinna ett presentkort à 100 euro till någon av S-gruppens butiker. Sänd in kupongen senast 30.11.2020.

